

स्थानीय तहको शैक्षिक सेवा प्रवाहको कार्यसम्पादन परीक्षण मार्गदर्शन र साधन

२०८२

श्री भिमसेन थापा गाउँपालिका स्वाम्यौक, गोरखा
गाउँकी सेवा

नेपाल सरकार

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय

शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र

सानोठिमी, भक्तपुर

प्राक्कथन

दक्ष, प्रतिस्पर्धी, सभ्य तथा सुसंस्कृत जनशक्तिको विकास गुणस्तरीय शिक्षाको अभीष्ट हो। यसका लागि मूलतः नीतिगत संरचना, पाठ्यक्रम, सिकाइ सामग्री, शिक्षणसिकाइ क्रियाकलाप तथा सिकाइको मूल्याङ्कन आदि पक्षले सघाउ पर्छ। यस सन्दर्भमा शैक्षिक व्यवस्थापन, शैक्षणिक सुपरिवेक्षणलगायतका पक्षहरू पनि उत्तिकै महत्त्वपूर्ण हुन्छन्। सबै पक्षको परीक्षण एवम् लेखाजोखा गरी नीतिगत र पद्धतिगत सुधारका लागि आवश्यक पृष्ठपोषणका लागि शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्रले शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धित विभिन्न परीक्षणको कार्यसम्पादन गर्दै आएको छ।

नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षासम्बन्धी ऐन २०७४ यससम्बन्धी नियमावली, कानूनहरू, शिक्षा नीति, विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना, वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमलगायत आधारमा स्थानीय तहबाट विद्यालय शिक्षासम्बन्धी सार्वजनिक सेवा प्रवाह हुँदै आएको छ। सङ्घ र प्रदेश सरकारबाट जारी गरिएका कानून, नीति, कार्यक्रम र बजेटका साथै स्थानीय नीति, कानून, प्राथमिकता, स्रोतका आधारमा स्थानीय तहले शैक्षिक सेवा प्रवाह गर्दै आएका छन्। शैक्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट जुन तहको सरकारबाट निर्धारित गरिएको पनि प्रमुख उद्देश्य विद्यालय शिक्षाको स्तर सुधार गर्ने नै हो। यसरी हालको सङ्घीय शैक्षिक संरचनामा स्थानीय तहले एकीकृत शैक्षिक सेवा प्रवाह गर्ने प्रमुख सेवाकेन्द्रका रूपमा रहेको छ।

स्थानीय तहबाट गरिएको शैक्षिक सेवाको प्रवाहको कार्यसम्पादनको स्तरबारे नियमित जानकारी पाउन सकिने अवसरमा यस्ता शैक्षिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन पृष्ठपोषण प्राप्त हुने छ। स्थानीय तहबाट हुने शैक्षिक सेवा प्रवाहको कार्यसम्पादन परीक्षण कार्यलाई व्यवस्थित, वस्तुगत र प्रमाणमा आधारित बनाउनका लागि स्थानीय तहले कार्यसम्पादन परीक्षणको यस मार्गदर्शन र साधन विकास गरिएको छ।

अन्त्यमा, यस कार्यसम्पादन परीक्षण मार्गदर्शन र साधन विकास गर्ने कार्यमा योगदान पुऱ्याउनु हुने विज्ञहरूप्रति धन्यवाद दिन्छु। यसका साथै कार्यसम्पादन परीक्षण मार्गदर्शन र साधनलाई अन्तिम रूप दिन सहयोग पुऱ्याउनु हुने कार्यसम्पादन विषय समितिमा अध्यक्ष तथा सदस्यहरू, यस प्रक्रियामा भएका छलफलमा महत्त्वपूर्ण सुझाव दिनुहुने स्थानीय तहका शिक्षा प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरू, केन्द्रका निर्देशक र कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद दिन्छु। आगामी दिनमा कार्यसम्पादन परीक्षण साधनलाई अझ सान्दर्भिक बनाउन सम्बन्धित सरोकारवालाबाट रचनात्मक सुझावको अपेक्षासमेत केन्द्रले लिएको छ।

२०८२ फागुन

जयराम अधिकारी
महानिर्देशक

स्थानीय तहको शैक्षिक सेवा प्रवाहको कार्यसम्पादन परीक्षण मार्गदर्शन २०८२

पृष्ठभूमि

शिक्षा ऐन २०२८ को दफा ७ख. बमोजिम विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर परीक्षणसमेतको कार्यका लागि शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र [Education Review Office, ERO] को स्थापना भई क्रियाशील छ। सोहीबमोजिम यस केन्द्रबाट विद्यार्थी उपलब्धिको राष्ट्रिय परीक्षण, पढाइ तथा गणितीय सिपको राष्ट्रिय परीक्षण, शैक्षिक संस्था तथा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण, प्रधानाध्यापकको नेतृत्व कार्यसम्पादन परीक्षण, स्थानीय तहको शैक्षिक सेवा प्रवाहको कार्यसम्पादन परीक्षण, सेवाग्राही सन्तुष्टि अध्ययन, प्रारम्भिक सिकाइ तथा विकास स्तरमा आधारित परीक्षण, विद्यालय शिक्षासम्बन्धी समसामयिक विषयमा अनुसन्धान, विभिन्न परीक्षणका ढाँचा तथा साधनहरू विकासलगायतका कार्यहरू हुँदै आएका छन्। शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्रले गर्ने कार्यहरूमध्ये शैक्षिक संस्थाको कार्यसम्पादन परीक्षण पनि एक हो। शैक्षिक संस्थाहरूको कार्यसम्पादन परीक्षण गर्ने क्रममा आव २०८२/८३ मा स्थानीय तहको शैक्षिक सेवा प्रवाहको कार्यसम्पादन परीक्षण गर्ने उद्देश्यले यस मार्गदर्शन र साधन विकास गरिएको छ। संवैधानिक व्यवस्था र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षासम्बन्धी ऐन, २०७५, यससम्बन्धी नियमावली २०७५ प्रचलित शिक्षासम्बन्धी कानुनी प्रावधानबाट निर्दिष्ट भएबमोजिम स्थानीय तहबाट विद्यालय शिक्षासम्बन्धी सार्वजनिक सेवा प्रवाह हुँदै आएको छ। सङ्घीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट जारी गरिएको नीति, कानून, कार्यक्रम तथा बजेटका साथै स्थानीय तहको स्रोत साधन, स्थानीय प्राथमिकता र आवश्यकताका आधारमा स्थानीय तहहरूले सेवाका थप क्षेत्रहरूको सिर्जना गरी शैक्षिक सेवा प्रवाह गरिरहेका छन्। शैक्षिक नीति, योजना, कार्यक्रम तथा बजेट जुन तहको सरकारबाट निर्धारित गरिए पनि प्रमुख उद्देश्य विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्ने नै हुन आउँछ। यसरी हालको सङ्घीय संरचनामा आवश्यक समन्वयसहित विद्यालय तहको शिक्षा सेवा प्रवाहको जिम्मेवारी मूलतः स्थानीय तहमा रहेको छ।

त्यसैले स्थानीय तहबाट प्रदान गरिएको सेवाको कार्यसम्पादनको स्तरबारे नियमित जानकारी पाउन सकिएको खण्डमा शैक्षिक सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाउन मदत पुग्ने छ। यसै सन्दर्भमा स्थानीय तहको शैक्षिक सेवा प्रवाहसम्बन्धी कार्यसम्पादनको लेखाजोखा गर्न शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्रबाट यस परीक्षण गरिएको हो।

परीक्षणको उद्देश्य र अपेक्षा

प्रभावकारी शैक्षिक सेवा प्रवाहबारे नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आवश्यक सहजीकरण तथा सुधारका लागि पृष्ठपोषण दिनु कार्यसम्पादन परीक्षण कार्यको प्रमुख उद्देश्य रहेको छ। स्थानीय तहको शैक्षिक सेवा प्रवाहको कार्यसम्पादन परीक्षणको उद्देश्य यसबमोजिम रहेको छ:

१. सम्बन्धित स्थानीय तहको शैक्षिक सेवाप्रवाहको कार्यसम्पादन स्तर पहिचान गर्नु
२. सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहलाई नीतिगत, संरचनागत र कार्यक्रमगत सुधारका लागि पृष्ठपोषण प्रदान गर्नु

यस परीक्षणबाट स्थानीय स्तरको सार्वजनिक शैक्षिक सेवा प्रवाह विषयमा कानून, नीति तथा कार्यक्रमको परिपालन, स्वीकार्य अवस्था वा गुणस्तर, पर्याप्तता वा मात्रात्मक स्तर र सहमतिको अवस्थाका सूचना प्राप्त हुने छन्। साथै, सङ्घीय, प्रदेश र स्थानीय तहबिच शैक्षिक कार्यक्रमको नीति निर्धारण, स्रोत परिचालन, योजना निर्माण र कार्यान्वयनमा पृष्ठपोषण प्राप्त हुने छ।

परीक्षण कार्यान्वयन कार्यविधि

यो साधन स्थानीय तहबाट हुने शैक्षिक सेवा प्रवाहको अवस्था, स्तर लेखाजोखा गर्न प्रयोग गरिने छ। स्थानीय प्रदान गरिने शैक्षिक सेवालाई कार्यसम्पादन सूचकमा विस्तृतीकरण गरी परीक्षण साधन तयार गरिएको छ। तहबाट शैक्षिक सेवा प्रवाहको कार्यसम्पादन परीक्षणको क्रममा परिमाणात्मक र गुणात्मक दुई किसिमका तथ्याङ्क सङ्कलन गरी विश्लेषण गरिने छ। परिमाणात्मक तथ्याङ्क सङ्कलनको लागि कार्यसम्पादन सूचकको अनुसार प्रयोग किनमले मापन गरिनेछ: (१) शैक्षिक सेवा प्रवाहको सन्दर्भमा गरिएका कार्यहरूको अवस्था पहिचान गर्नको लागि विकल्प चयन गर्ने (२) शैक्षिक सेवा प्रवाहको स्तर पहिचानको लागि श्रेणी मापन स्केलको प्रयोग गर्ने गरी गुणात्मक तथ्याङ्क सङ्कलनको लागि स्थानीय तहका पदाधिकारी, कर्मचारी, सेवाग्राही र विद्यालयबाट शैक्षिक प्रवाहको सन्दर्भमा विचार, धारणा र दृष्टिकोण आदि सङ्कलन गर्ने र प्रमाणको अध्ययन गरिने छ। यसैको आधारमा विश्लेषणात्मक प्रतिवेदन तयार गरिने छ।

प्रचलित ऐन र कानूनद्वारा निर्धारित स्थानीय तहबाट प्रदान गरिने सेवालाई निम्नलिखित विषयक्षेत्रमा समूहीकृत देहायको तालिकामा झैं दिइए परीक्षण साधन प्रयोग गरी स्थानीय तहको कार्यसम्पादन परीक्षण गरिने छ।

स्थानीय तहको शैक्षिक सेवा प्रवाहको कार्यसम्पादनको स्तरसम्बन्धी सूचकहरू

क्र.स.	सेवा तथा कार्य विवरणको क्षेत्र	श्रेणी मापन सूचक सङ्ख्या
	खण्ड १ स्थानीय तहको शिक्षासम्बन्धी नीति, कानून, संरचनागत आधार	
१	स्थानीय तहको शिक्षा नीति	५
२	स्थानीय तहको शिक्षा सम्बन्धी योजना निर्माणको विषय	९
३	स्थानीय तहमा ऐन, कानून र कार्यविधिको निर्माण र कार्यान्वयन अवस्था	५
४	शिक्षासम्बन्धी काम गर्ने संरचनाको विषय	७
५	शिक्षा शाखामा कर्मचारी व्यवस्थापन र परिचालन	६
६	कार्यपालिका कार्यालयको आन्तरिक कार्यसञ्चालन र सुशासनको अवस्था	७
	खण्ड २ स्थानीय तहको शिक्षासम्बन्धी बजेट र कार्यान्वयन तथा व्यवस्थापन	
१	शिक्षाको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमासम्बन्धी	४
२	कार्यक्रमको कार्यान्वयन र विद्यालयमा जाने अनुदानसम्बन्धी	३
३	कार्यक्रमको चौमासिक र वार्षिक प्रगतिसम्बन्धी	२
४	कार्यक्रमसँग सम्बन्धित बेरुजु सम्बन्धी	२
५	शैक्षिक तथ्याङ्कको व्यवस्थापन र प्रयोगसम्बन्धी	४
६	कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन र व्यवस्थापनसँग सम्बन्धी	६
७	शिक्षक व्यवस्थापन र विकाससम्बन्धी	३

क्र.स.	सेवा तथा कार्य विवरणको क्षेत्र	श्रेणी मापनको सूचक सङ्ख्या
	खण्ड ३ स्थानीय तहले विद्यालयमा नियमन गर्नुपर्ने विषयसँगसम्बन्धी सेवा प्रवाहको गुणस्तरको स्तर	
१	स्थानीय तहले विद्यालयमा नियमन गर्नुपर्ने विषय	५
	खण्ड ४ अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षाको कार्यान्वयनसम्बन्धी सेवा प्रवाहको गुणस्तरको स्तर	
१	अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षाको कार्यान्वयनसम्बन्धी	६
	खण्ड ५ विद्यालयमा पुन्याइएको पेसागत सहयोग र अन्य प्रबन्धसम्बन्धी सेवा प्रवाहको गुणस्तरको स्तर	
१	विद्यालय सुपरिवेक्षण र कक्षा अवलोकनसम्बन्धी	९
	खण्ड ६ समसामयिक विषयहरूसम्बन्धी सेवा प्रवाहको गुणस्तरको स्तर	
१	समसामयिक विषयहरू	२०

परीक्षण साधनको प्रयोग र परीक्षण विधि एवम् प्रक्रियासम्बन्धमा केन्द्रको अनुरोध

१. यो साधन शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र [Education Review Office, ERO] ले बाह्य परीक्षणकर्ता परीक्षण विज्ञहरूद्वारा स्थानीय तहबाट भएका शैक्षिक कार्यसम्पादन परीक्षण गर्ने प्रयोजनका लागि गरिएको हो।
२. केन्द्रबाट हुने परीक्षणका अतिरिक्त स्थानीय तहले आफ्नो अवस्था पहिचान गर्न र आवश्यक सुधारका यस साधनलाई हुबहु वा अनुकूलन गरेर स्वमूल्याङ्कनमा प्रयोग गर्नसक्ने छन्।
३. बाह्य वा आन्तरिक दुवै परीक्षणका अवस्थामा यस साधनको प्रयोग सहभागितात्मक रूपमा, पारदर्शी, व अभिलेख एवम् प्रमाणमा आधारित हुनुपर्ने छ।
४. यस साधनबमोजिम परीक्षण गर्नुअघि परीक्षकले परीक्षणको मार्गदर्शन, अङ्कन आधार, परीक्षणका हरेक अपेक्षा गरिएका विवरणसम्बन्धमा जानकारी राख्नुहोस्। परीक्षणको विषयसँग सम्बन्धित ऐन, निर्देशिकाहरू, योजना, मापदण्ड तथा दस्तावेजहरू अध्ययन गर्नुहोस्। आवश्यक पर्दा दस्तावेजका प्रति सुनिश्चित हुने गरी तयारी गर्नुहोस्।
५. शैक्षिक संस्थाको विवरण, विद्यार्थी विवरण, बजेट, लेखा परीक्षण, सामाजिक परीक्षणलगायत विवरण सम्बन्धमा इमिसको वर्ष, आर्थिक वर्ष, शैक्षिक सत्र, अभिलेख र प्रमाण हेरी स्पष्ट रूपमा लेख्नुपर्ने छ। यस विषयमा अभिलेखहरू खोजी गर्ने, तथ्याङ्क विश्लेषण गर्ने, गणना गर्ने, प्रतिशत निकाल्नेलगायत कार्य छन्।
६. तोकिएका पदाधिकारी, कर्मचारी, सरोकारवालासँग गरिने छलफल, अन्तरवार्ता, अभिलेख तथा प्र अध्ययन गरी सोको निष्कर्ष टिपोट तयारी गरेरमात्र खाली स्थान र विशेष टिपोट खण्डमा सरल, पर्याप्त रूपमा लेख्नुपर्ने छ।
७. प्रश्नको सुरुमा तथा सम्बन्धित स्थानमा नै विशेष निर्देशनहरू दिइएको छ। केही साना अक्षर वा छड्के वा छाया पारिएको वा कोष्ठकभित्र दिइएको विवरण वा निर्देशन राम्रोसँग अध्ययन गरी परीक्षणका गर्नुहोस्। ती अंशमा अध्ययनका विधि, प्रक्रिया, विषयवस्तु वा सिद्धान्त, थप विवरण समेटिएको छ।
८. परीक्षणका क्रममा स्थानीय तहका प्रमुख/उपप्रमुख वा अध्यक्ष/उपाध्यक्षलगायत जनप्रतिनिधि, प्रमुख प्रशा अधिकृत, लेखा हेर्ने कर्मचारी, शिक्षा हेर्ने कर्मचारीहरू, शिक्षासम्बन्धी संयन्त्रका पदाधिकारी, विद्यालय, तथा शिक्षाका सरोकारवालाहरूसँग छलफल, परामर्श गरी आवश्यक सूचना, प्रमाण, अनुभव वा लिनुहोस्।
९. परीक्षकले परीक्षणको सुरुआतमा परीक्षणको उद्देश्य, प्रमाणमा आधारित परीक्षणका विषय र यस आवश्यक विवरण, परीक्षणको अवधिमा अवलोकन र स्पष्टता आवश्यक भएका विषयमा बुँदा सरोकारवालासँग छलफल, प्रारम्भिक बैठक गर्नुहोस्। परीक्षणको अन्तिम चरणमा परीक्षणको समग्र निष्कर्षलगायत सान्दर्भिक विषयमा समीक्षा बैठक गर्नुहोस्, बैठकको लिखित अभिलेख राख्नुहोस्।
१०. परीक्षकले परीक्षण अवधिमा गरिएको अध्ययन, अवलोकन, अन्तरक्रिया, छलफल र प्रमाणका आ टिपोट गरिएको विषयवस्तुलाई स्पष्ट, सरल र पूर्ण रूपमा समेटि शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्रमा बु प्रतिवेदन तयार पार्नुहोस्।

नेपाल सरकार

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र
सानोठिमी, भक्तपुर

स्थानीय तहको शैक्षिक सेवा प्रवाहको कार्यसम्पादन परीक्षण साधन २०८२

तलका सबै प्रश्नमा आवश्यक विवरण लेख्नुहोस्। प्रश्नानुसार उपयुक्त विकल्पमा चिनो लगाउने, आवश्यक विवरण भर्ने, श्रेणी मापन गर्ने र विशेष टिपोट लेख्ने कार्य गर्नुहोस्। सम्बन्धित अभिलेख, प्रमाण, तथ्याङ्क, निर्णय, प्रकाशनहरू अध्ययन, विश्लेषण गर्ने र सरोकारवालासँग अन्तरक्रिया गरी विवरण भर्नुहोस्। विश्लेषणको निचोड डायरीमा टिपोट गरी विशेष टिपोट खण्ड वा परीक्षकको प्रतिवेदनमा समावेश गर्नुहोस्।

परिचय र आधारभूत जानकारी खण्ड

स्थानीय तहको प्रारम्भिक जानकारी तथा सूचना:

- स्थानीय तहको नाम: ... श्री अष्टोत्तशायी ... गाउँपालिका
- प्रकार: गाउँपालिका नगरपालिका / उपमहानगरपालिका / महानगरपालिका
- प्रदेश: ... झाँडकी ...
- जिल्ला: ... गोरखा ...
- स्थानीय तहको वडा सङ्ख्या: ... १ ... (१५६)
- स्थानीय तहको कुल जनसङ्ख्या: ... १६६८६ ... (पुरुष ७७०७, महिला ९२७९) राष्ट्रिय जनगणना २०७८
- विद्यालय जाने उमेरका (४ वर्ष देखि १६ वर्ष सम्मको, राष्ट्रिय जनगणनाबाट) जनसङ्ख्या: ... ३४४५ ...
- स्थानीय तहमा बोलिने भाषा (सबैभन्दा बढी बोलिने मातृभाषा वा राष्ट्रभाषाहरू) धेरै वक्ता भएका भाषाहरू क्रमशः
१. नेपाली, २. नेवारी, ३. गुरुङ, ४. क्षत्रिय, ५. वंशज
(६) सुलापिठ

२. स्थानीय तहको विद्यार्थी विवरण

(चालु शैक्षिक सत्रको फल्यास रिपोर्टका आधारमा भर्ने वा स्थानीय तहको अभिलेखबाट लिने) शैक्षिक सत्र: २०८२

शिक्षाको तह/शैक्षिक कार्यक्रम	सामुदायिक		संस्थागत		परम्परागत		जम्मा	
	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
पूर्व प्राथमिक तह/बाल विकास केन्द्र	२२२	१६३	-	-	४	९	३२६	१७२
आधारभूत तह (कक्षा १-५)	४८२	२४६					४८२	२४६
आधारभूत तह (कक्षा ६-८)	३३३	३७२					३३३	३७२
आधारभूत तह (कक्षा १-८)	३७२	३९८					३७२	३९८
माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०)	२८२	२७२					२८२	२७२
माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२)	१६९	१६९					१६९	१६९
माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२)	४२९	४३३					४२९	४३३
प्राविधिक धारको कार्यक्रममा भर्ना भएका विद्यार्थी (कक्षा ९-१२)	२८	२६			---	---	२८	२६
सामुदायिक विद्यालयमा टेक्स कार्यक्रममा भर्ना भएका विद्यार्थी	५	११			---	---	५	११

• सामुदायिक अध्ययन केन्द्रका लाभग्राही सङ्ख्या

यसका लागि स्थानीय तह, सामुदायिक अध्ययन केन्द्रको अध्ययन वा सहजकर्ता/व्यवस्थापकसँग अन्तरक्रिया र विवरण, अभिलेख प्राप्त गरी प्रमुख ५ कार्यक्रमका लाभग्राहीको सङ्ख्या उल्लेख गर्नुहोस्। (जस्तै: साक्षरतासम्बन्धी कार्यक्रमहरू, पुस्तकालय तथा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोग, आयआर्जन र सिप विकासका गतिविधि, सामुदायिक अध्ययन केन्द्रका क्रियाकलापहरू)

कार्यक्रम/क्रियाकलाप	लाभग्राही सङ्ख्या	विशेष टिपोट भए
साक्षरता सम्बन्धी कार्यक्रम	६५०० जना	शैक्षिक सत्र २०८२ मा बाबुकोस तर्फ ३३८, माध्यमिक तह कक्षा १-८ मा १८६३ र माध्यमिक तह कक्षा ९-१२ मा ८८४ जना, प्राथमिक तह २४ जना र एएनए अन्तर्गत एचए कार्यक्रमका २४ जना विद्यार्थी अध्ययन र शोधत विद्यार्थी प्रति विद्यालय ६८-१२.०६ आधारभूत ६७-६० र माध्यमिकमा ७३-७० जना प्रति विद्यालय विद्यार्थी (एके) होस्टेल विद्यार्थी विद्यालय अनुपात दरान् न्यून र को पृथक्का फुमार् (मन्त्रिगत) हुनुपर्दछ।
पुस्तकालय तथा सूचना सञ्चार	१२० जना	१६-६० उमेर समूहका ३६६५
आय आर्जन तथा सिप विकास	१३०० जना	विड र्टी विवरण विडि विडि वि
संस्कृति संरक्षण	७००० जना	राष्ट्रिय पहिचान मूल्याङ्कन
माध्यमिक तहका कार्यक्रम	१३०० जना	निर्देशित तह र समूहका

स्थानीय तहको शैक्षिक संस्थामा विद्यार्थी, सेवाग्राहीसम्बन्धी विशेष टिपोट लेख्नुहोस्।

भिमसेन थापा उपर्युक्तलेख(अ) शैक्षिक सत्र २०८२ मा बाबुकोस तर्फ ३३८, माध्यमिक तह कक्षा १-८ मा १८६३ र माध्यमिक तह कक्षा ९-१२ मा ८८४ जना, प्राथमिक तह २४ जना र एएनए अन्तर्गत एचए कार्यक्रमका २४ जना विद्यार्थी अध्ययन र शोधत विद्यार्थी प्रति विद्यालय ६८-१२.०६ आधारभूत ६७-६० र माध्यमिकमा ७३-७० जना प्रति विद्यालय विद्यार्थी (एके) होस्टेल विद्यार्थी विद्यालय अनुपात दरान् न्यून र को पृथक्का फुमार् (मन्त्रिगत) हुनुपर्दछ।

कार्य सम्पादन परीक्षणका लागि परीक्षकले प्रयोग गर्ने सूचकहरू

खण्ड १: स्थानीय तहको शिक्षा सेवा प्रवाहसम्बन्धी कार्यवातावरण

१. स्थानीय तहको शिक्षा नीति:

स्थानीय तहको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, शिक्षासम्बन्धी नीति अध्ययन गर्नुहोस्।

क) स्थानीय तहको शिक्षा नीति कुन स्वरूपमा रहेको छ? (ठिक चिह्न लगाउनुहोस्।)

- अ) वार्षिक नीति कार्यक्रममा शिक्षा नीति समावेश भएको छ, छुट्टै नीति दस्तावेज छैन।
- आ) छुट्टै दीर्घकालीन शिक्षा नीतिको मस्यौदा बनेको छ तर स्वीकृत भइसकेको छैन।
- इ) छुट्टै दस्तावेजको रूपमा शिक्षा नीति गाउँ/नगर सभा वा कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भई उपलब्ध छ।
स्वीकृत मिति: (लेखुहोस्) २०८२.११.२८ (मिति) गाउँपालिकाको वार्षिक वि. योजना २०८१/२०८२ - २०८२/२०८३
- ई) अन्य भए, (लेखुहोस्) शिक्षा ऐन २०७७ र योजना (२०८१/२०८२ - २०८२/२०८३)

यस साधनमा दिइएका कथनसम्बन्धमा मापनका आधार र श्रेणी निर्धारण २०८१/८२

यस साधनमा विभिन्न पक्षका अवस्था मापनका लागि दिइएका कथनमार्फत सम्बन्धित विषयको परिपालना, कार्यगुणात्मक पक्ष, मात्रात्मक पक्ष र सहमतिको अवस्थालाई मापन गरिएको छ।

- परिपालना भन्नाले नीति, कानून, मार्गदर्शन, निर्देशिका, मापदण्ड आदिका प्रावधानको कार्यान्वयन, अभ्यास पालना भएको अवस्थालाई जनाउँछ।
- कामको गुणात्मक पक्ष (Quality) लाई जनाउन उपयुक्तता शब्द प्रयोग गरिएको छ।
- पर्याप्तताले कामको मात्रात्मक पक्ष (Quantity) लाई जनाउँछ।
- सहमतिले परीक्षणको क्रममा तथ्यगत विश्लेषणका आधारमा सो विषयमा निर्माण गरिएको धारणालाई जनाउँछ।
- परीक्षकले कथनअनुसार उपर्युक्त चार आधारहरू परिपालना, उपयुक्तता, पर्याप्तता र सहमति पक्षमा विचार त्यसको समग्र श्रेणी ३, २, १ र ० निर्धारण गर्नुपर्ने छ। विषय वा कथनअनुसार यी आधारहरूमध्ये सबै केही विचारणीय हुन सक्छन्।

श्रेणी	मापनका आधार
३	पूर्ण पालना भएको, उपयुक्त, पर्याप्त, पूर्ण सहमति
२	धेरै हदसम्म पालना भएको, उपयुक्त, पर्याप्त, सहमति
१	आंशिक रूपमा पालना भएको, ठिकै, अपर्याप्त, असहमति
०	पालना नभएको, काम नभएको, पूर्ण अभाव वा पूर्ण असहमति

ख) अलगगै स्थानीय शिक्षा नीति स्वीकृत भइसकेको अवस्था भएमा, उक्त नीतिको कार्यान्वयनको अवस्थालाई जनाउन तलको तालिकामा उपयुक्त कोठामा चिनो लगाउनुहोस्।

दिइएका वाक्यलाई यस साधनमा दिइएको मापनका आधार: परिपालना, उपयुक्तता, पर्याप्तता र सहमति अवस्थाको आधारमा ३, २, १ र ० श्रेणीमा मापन गरी चिनो लगाउनुहोस्।

राष्ट्रिय शिक्षा नीति २०७६, प्रदेश तहमा शिक्षा नीति बनेको भए, स्थानीय शिक्षा नीति, योजना बनेको भए अध्ययन गरी तलको तालिकामा चिनो लगाउनुहोस्।

क्र.स.	विषय	नीति कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
१	स्थानीय तहको शिक्षा योजना बनाउँदा स्थानीय शिक्षा नीतिलाई आधार मानिएको छ। (स्थानीय शिक्षा नीति, योजना अध्ययन, तुलना र सरोकारवालासँग अन्तरक्रिया गरी यकिन गर्नुहोस्।)	✓			
२	वार्षिक कार्यक्रम र बजेट बनाउँदा स्थानीय शिक्षा नीतिलाई ध्यान दिइएको छ। (स्थानीय शिक्षा नीति र वार्षिक कार्यक्रम बजेट अध्ययन र अन्तरक्रिया गरी यकिन गर्नुहोस्।)		✓		
३	शिक्षाका आन्तरिक निर्णय प्रक्रियामा नीतिलाई आधार बनाइएको छ। (महत्त्वपूर्ण निर्णय, शिक्षा समितिको बैठक आदि अध्ययन र अन्तरक्रिया गरी नीतिमा आधारित निर्णयहरू भएनभएको यकिन गर्नुहोस्।)		✓		
४	स्थानीय शिक्षा नीतिले राष्ट्रिय शिक्षा नीति २०७६ सँग तादात्म्य राख्छ। (दुवै नीति अध्ययन गरी तुलना गर्नुहोस्।)			✓	
५	स्थानीय शिक्षा नीतिले प्रदेशको शिक्षा नीतिसँग तादात्म्य राख्छ। (दुवै नीति अध्ययन गरी तुलना गर्नुहोस्।)			✓	

स्थानीय तहको शिक्षा नीति वा वार्षिक नीति कार्यक्रममा समावेश भएको शिक्षासम्बन्धी नीतिका विशेष पक्ष, राष्ट्रिय तथा प्रदेश शिक्षासम्बन्धी नीतिसँगको तुलनागरी टिपोट लेख्नुहोस्।

स्थानीय तहको शिक्षा नीतिमा शैक्षिक र प्रदेश शिक्षा नीतिमा त्रिभुवन शिक्षा आयोगको कार्यसम्पन्न समावेश भएको र नीतिमा रूपमा ल्याएँ पछि पत्र दारेडो योजना र वार्षिक कार्यक्रममा शिक्षा नीतिलाई आधार बनाइएको भएको भएको प्रदेश शिक्षा नीति र राष्ट्रिय शिक्षा नीतिलाई तादात्म्य बनाउनको प्रयास हुनुपर्ने देखिन्छ।

२. स्थानीय तहको शिक्षासम्बन्धी योजना निर्माणको विषय:

क) स्थानीय तहमा शिक्षा योजना बनेको छ? छैन । छ स्वीकृत भए मिति: २०८१.११.२८

ख) यदि छ भने, कुन रूपमा रहेको छ?

अ) योजनाको मसौदा तयार भएको छ तर गाउँ/नगरसभाबाट स्वीकृत भएको छैन।

आ) भर्खरै अर्थात् चालु आर्थिक वर्षका कार्यक्रम तथा बजेट बनिसकेपछिको समयमा कार्यपालिका वा गाउँ/नगर सभाबाट स्वीकृत भएको छ।

इ) चालु आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम बन्नुअगावै स्वीकृत भएर कार्यान्वयनमा भएको छ।

ई) शिक्षाको छुट्टै योजना छैन तर स्थानीय तहको समग्र आवधिक योजनामा एउटा खण्डको रूपमा रहेको छ र सो योजना कार्यान्वयनमा रहेको अवस्था छ। मिति:

अन्य भए गा.पा.को शिक्षा नीति र योजना कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको छ तर पालिकाको वेबसाइटमा अपलोड भएको छैन।

ग) यदि योजनाको अवस्था माथि २ (ख) को (अ) बाहेक जवाफ भएमा शिक्षा योजना स्वीकृत भएको (अ) अवस्थामा भएमा तालिकाको १ र २ बाहेकका सबै र (इ)/(ई) को अवस्थामा भए तालिकाका योजनाको निर्माणको प्रक्रिया र योजनाको स्तरबारे आफ्नो भनाइलाई जनाउन तलको तालिकामा उपकोठामा चिनो लगाउनुहोस् ।

स्थानीय तहको शिक्षा योजनासम्बन्धी अध्ययन सामग्री

स्थानीय तहको शिक्षा योजना निर्माणसम्बन्धी मार्गदर्शन, २०७९ (परिमार्जित संस्करण, २०८१)

- अवस्था पहिचान, समस्या र चुनौतीको विश्लेषण
- दूरदृष्टि, उद्देश्य, रणनीति तथा लक्ष्य निर्धारण
- शिक्षाका मुख्य उपक्षेत्र: प्रारम्भिक बालविकास तथा शिक्षा, आधारभूत शिक्षा, माध्यमिक शिक्षा, प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम, अनौपचारिक शिक्षा र आजीवन सिकाइ
- अन्तरसम्बन्धित विषय तथा क्षेत्र: पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक, सिकाइ सामग्री तथा मूल्याङ्कन, शिक्षक व्यवस्थापन र विकास, शैक्षिक समता र समावेशीकरण, विद्यालय पोषण तथा स्वास्थ्य कार्यक्रम, विद्यालय सुरक्षा, विपत्त्यूनीकरण तथा उत्थानशीलता, विद्यालय भौतिक पूर्वाधार विकास, विद्यालयमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधि
- अन्य उपक्षेत्रहरू (स्थानीय सन्दर्भ*)
- सुशासन तथा व्यवस्थापन: शिक्षाको व्यवस्थापन तथा संस्थागत क्षमता विकास, स्थानीय शिक्षा योजना कार्यान्वयनको प्रबन्ध
- लगानी र स्रोत व्यवस्थापन
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

स्रोत: शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०८१

स्थानीय तहको शिक्षा योजनामा तोकिएको ढाँचा पालना, अवस्था पहिचान र समस्या तथा चुनौतीको विश्लेषण, तथ्याङ्कको आसूचक, सहभागितात्मक निर्माण प्रक्रिया, योजनाको प्राविधिक, तथ्याङ्कीय लेखाजोखा, प्राथमिकता निर्धारण र कार्ययोजना, व्यवस्था, स्वीकृत भई कार्यान्वयन भएको अवस्थामा अनुभवका आधारमा सुधार र पुनरवलोकन गरिएको लगायत आधार अध्ययन गरी तथा सो विषयमा छलफलसमेत गरी श्रेणी निर्धारण गर्नुहोस्।

दिइएका वाक्यलाई यस साधनमा दिइएको मापनका आधार: परिपालना, उपयुक्तता, पर्याप्तता र सहमति अवस्थाको आधारमा ३,२,१ र ० श्रेणीमा मापन गरी चिनो लगाउनुहोस्।

क्र.स.	विषय	योजना कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
१	स्थानीय तहले वार्षिक बजेट र कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा योजनाका नीति, कार्यक्रम र प्राथमितालाई समेटेको देखिन्छ। (कम्तीमा चालु र अधिल्लो आ.व.को वार्षिक नीति र कार्यक्रमको आधारमा हेर्दा योजनासँग तादात्म्य हुने गरी शिक्षाका वार्षिक कार्यक्रम र बजेट बनेको छ।) (अध्ययन गरी निर्धारण गर्नुहोस्।) २ ख) को इ/ई जवाफ भएमात्र*			✓	
२	एक रोलिड वेभ योजनाको रूपमा योजनाको मूल्याङ्कन गरी सुधार, परिमार्जन, वा अप्राप्त लक्ष्य प्राप्तिसमा ध्यान दिई संशोधन भएको छ। (गरिएको भएमात्र हेर्नुहोस्।) २ ख) इ/ई जवाफ भएमात्र*			✓	

क्र.स.	विषय	योजना कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
३	योजनालाई तथ्य र प्रमाणमा आधारित बनाउन स्थानीय तहबाट सङ्कलन गरिएका प्राथमिक तथ्याङ्कको प्रयोग भएको छ। (योजना अध्ययन र अन्तरक्रिया गर्नुहोस्।)		✓		
४	शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्रले विकास गरेको स्थानीय तहको शिक्षा योजना निर्माणसम्बन्धी मार्गदर्शनको पालना गरिएको छ। (मार्गदर्शनको पालना भएको छ, माथि दिइएको सामग्री अध्ययन र स्थानीय योजना अध्ययन गरी तुलना गर्नुहोस्।)	✓			
५	सङ्घीय सरकारको विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजनासँग तादात्म्य कायम गरिएको छ। (दुवै योजना अध्ययन गरी मूल्याङ्कन गर्नुहोस्।)		✓		
६	प्रदेश सरकारले बनाएको शिक्षा योजनासँग स्थानीय तहको शिक्षा योजनाको तादात्म्य कायम गरिएको छ। (प्रदेशको शिक्षा योजना अध्ययन गरी मूल्याङ्कन गर्नुहोस्।)			✓	
७	स्थानीय तहका विद्यालयले बनाएका विद्यालय सुधार योजनाले उठाएका विषयलाई योजनाले समावेश/सम्बोधन गरेको छ। (केही विसुयो अध्ययन, योजनाको प्रक्रिया र अन्तरक्रिया गर्नुहोस्।)		✓		
८	योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सरोकारवालाहरू (जनप्रतिनिधि, अभिभावक, शिक्षक, विद्यार्थी, समाजसेवी, सङ्घसंस्थाका प्रतिनिधि) को सहभागिता सुनिश्चित गरेको देखिन्छ। (योजना निर्माणमा सहभागिताको अभिलेख हेर्नुहोस्।)		✓		
९	योजना निर्माणमा स्थानीय विज्ञको विज्ञताको उपयोग गरेको देखिन्छ। (योजना निर्माणमा सहभागिताको अभिलेख हेर्नुहोस्।)		✓		

घ) स्थानीय शिक्षा योजना तोकेको अवधि कार्यान्वयन भइसकेको भए, पुनः तर्जुमा गरियो?
गरियो । गरिएन

स्थानीय तहको योजना, तिनको तादात्म्य, कार्यान्वयन विषयमा स्थानीय तहको शिक्षा विभाग/महाशाखा/शाखा वा पदाधिकारीको भनाइ वा परीक्षकको टिपोट लेख्नुहोस्।

स्थानीय तहको शिक्षा योजनाको शिक्षा तथा मानव क्षेत्र विकास केन्द्रले विकास गरेको योजना निर्माण मार्गदर्शनको पालना भएको, माथि दिइएको सामग्री अध्ययन र स्थानीय योजनासँग तादात्म्य भएको, भएपनि प्रदेश शिक्षा नीति र योजनासँग स्थानीय तहको तादात्म्य कमजोर रहेको हेरविहा आजायमे हिल्मा सुधाकाकाकाकाका थप प्रयास हुने अपेक्षा गरिएको छ।

३. स्थानीय तहमा ऐन, कानून र कार्यविधिको निर्माण र कार्यान्वयन अवस्था

क) स्थानीय तहले शिक्षासम्बन्धी कानून बनाएको छ? छ छैन

ख) यदि छ भने, केके बनाइएको छ? **(एकभन्दा बढीमा चिनो लगाउन सकिने)**

अ) स्थानीय शिक्षा ऐन बनेको छ। स्वीकृत मिति: २०७६।३।३१

आ) स्थानीय शिक्षा नियमावली बनेको छ। स्वीकृत मिति:

इ) शिक्षासम्बन्धी एक वा एकभन्दा बढी कार्यविधि बनेको छ।

कार्यविधिहरू बनेका छन् भने तिनको विषयक्षेत्र वा नाम लेखुहोस्। **निम्न अनुसारका कार्यविधिहरू**

- १) कक्षा शिक्षा हरीट सम्बन्धी कार्यविधि २) कक्षा शिक्षा वि. लान ३) कक्षा शिक्षा वि. लान
४) प्रो. शिक्षा वि. लान ५) शिक्षा वि. लान ६) शिक्षा वि. लान ७) शिक्षा वि. लान

ग) यदि स्थानीय तहले छुट्टै ऐन, नियमावली वा कार्यविधि बनाएको छैन भने, केका आधारमा काम गर्दै आएको छ **(एकभन्दा बढीमा चिनो लगाउन सकिने)**

अ) शिक्षा ऐन २०२८, नियमावली २०५९, शिक्षक सेवा आयोग नियमावली २०५७ का आधारमा

आ) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ का आधारमा

इ) अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षासम्बन्धी ऐन २०७५ र नियमावली २०७७ का आधारमा

ई) प्रदेश सरकारले बनाएका अन्य कानूनको आधारमा

घ) यदि स्थानीय तहले बनाएको कानूनबमोजिम कार्य भएको अर्थात्, **माथिको ३ (ख) बमोजिम अवस्था भएमा** कानून कार्यान्वयनको स्थितिलाई तलको तालिकामा उपयुक्त कोठामा चिनो लगाउनुहोस्।

तालिकाको बुँदा ३, ४ र ५ को श्रेणी मापनमा (३) ले कुनै अवरोधबिना पूर्ण पालना भएको अर्थात् कार्यान्वयनमा गएको, (१) विविध कारणले पूर्ण कार्यान्वयनमा आउन नसकेको तर धेरै प्रावधानहरू कार्यान्वयनमा आएको, (१) ले विभिन्न कारणले दफाहरू कार्यान्वयन हुन नसकेको, '०' ले विविध कारण कुनै पनि प्रावधान कार्यान्वयनमा आउन नसकेको अवस्थालाई जनाउँ

क्र.स.	विषय	कानूनको कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
१	स्थानीय तहले बनाएका ऐन, नियमावली र कार्यविधिहरू सङ्घीय कानूनसँग मिल्दो, अनुरूप, तादात्म्य छन्। (जस्तै: विद्यालय खोल्ने बन्द गर्ने, प्र.अ. व्यवस्था, विव्यस, शि.अ.स गठन, अन्य)		☒		
२	स्थानीय तहले बनाएका ऐन, नियमावली र कार्यविधिहरू प्रदेश कानूनसँग मिल्दो, अनुरूप, तादात्म्य छन्। (प्रदेश कानून बनेको भए तुलना गर्नुहोस्।)		☒		
३	स्थानीय शिक्षा ऐनको कार्यान्वयनको अवस्था (स्थानीय शिक्षा ऐनका महत्वपूर्ण पक्षहरू टिपोट गरी यसको कार्यान्वयनको अभिलेख, यससम्बन्धी अन्तरक्रिया गर्नुहोस्।)			☒	
४	स्थानीय शिक्षा नियमावलीको कार्यान्वयनको अवस्था (स्थानीय शिक्षा नियमावलीका महत्वपूर्ण पक्षहरू टिपोट गरी यसको कार्यान्वयनको अभिलेख, यससम्बन्धी अन्तरक्रिया गर्नुहोस्।)			☒	

क्र.स.	विषय	कानूनको कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
५	स्थानीय तहले बनाएका शिक्षासम्बन्धी कार्यविधिको कार्यान्वयनको अवस्था (स्थानीय शिक्षासम्बन्धी कार्यविधिका महत्वपूर्ण पक्षहरू टिपोट गरी यसको कार्यान्वयनको अभिलेख, यससम्बन्धी अन्तरक्रिया गर्नुहोस्।)	✓			

स्थानीय तहले बनाएका ऐन, नियमावली र कार्यविधिहरू र तिनको कार्यान्वयनको अनुभव (कठिनाइसमेत) सम्बन्धमा स्थानीय तहको कुनै भनाइ वा परीक्षकको टिपोट लेख्नुहोस्।

यस प्रालेखको वनारका ऐन कानून र कार्यविधिहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा प्रयास गरीएको रहेको साथै कार्यविधि र नीति ऐन निर्माणको लाक्षणिक र संचिनी नीति सँग सम्बन्धित रहेको छ। कानून, नियमावली कार्यविधिहरू सबैको ध्यानपूर्वक गरी प्रालेखको वेबसाइटमा अपलोड गरी पारदर्शिता बढाउनु पर्दछ।

सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहका शिक्षा तथा यससँग सम्बन्धित सुशासन, नियमनलगायत विषयका विशेष निर्देशन तथा पत्राचारको अभिलेख राखिएको अवस्था तथा तिनको कार्यान्वयन गरिएको विषयमा अभिलेख अध्ययन र अन्तरक्रिया गर्नु टिपोट लेख्नुहोस्। (अभिलेख हेरी)

सङ्घ, प्रदेश स्तरबाट सुशासन, नियमन र निर्देशनको विषयहरूलाई थप व्यापक र पारदर्शी बनाउने लक्ष्यका साथै सूचना र जानकारीको ग्राह्यताको लागि यसको अपलोड गर्ने कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउनु उपयुक्त हुनेछ।

४. शिक्षासम्बन्धी काम गर्ने संरचनाको विषयमा:

- क) गाउँ/नगर शिक्षा समिति गठन भएको छ? छैन छ, गठन मिति: ... २०७५/२०७६
- ख) वि.सं.२०७५ मा कायम अर्थात् सुरुको शिक्षा शाखाको संगठनात्मक संरचनामा परिवर्तन भएको छ? छ छैन
- ग) यदि माथिका ४. (क) र (ख) को जवाफ 'छ' भन्ने रहेमा कार्यान्वयनको स्थितिलाई तलको तालिकामा उपयुक्त कोठामा चिनो लगाउनुहोस्।

दिइएका वाक्यलाई यस साधनमा दिइएको मापनका आधार: परिपालना, उपयुक्तता, पर्याप्तता र सहमतिको अवस्थाको आधारमा ३, २, १ र ० श्रेणीमा मापन गरी चिनो लगाउनुहोस्। यसका लागि अवलोकन, अभिलेख अध्ययन र अन्तरक्रिया गर्नुहोस्।

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको		
		(३)	(२)	(१)
१	गाउँ/नगर शिक्षा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार कानुन, कार्यविधिमा स्पष्ट छ। (कानुन, कार्यविधि हेर्नुहोस्।)	✓		
२	गाउँ/नगर शिक्षा समिति गठन गरी बैठक नियमित बस्ने र स्थानीय तहका शैक्षिक मुद्दाहरूमा छलफल गरी स्थानीय तहलाई सुझाव दिने गर्दछ। (बैठकका अभिलेखहरू हेर्नुहोस्।)			✓
३	प्रचलित कानुन र सङ्घीय सरकारले जारी गरेका निर्देशिका र कार्यविधिअनुरूपका स्थानीय तहमा बन्नु पर्ने सबै समिति वा कार्यटोली गठन भएका छन्। (जस्तै:....) (कानुन हेरी टिपोट गरी यकिन गर्नुहोस्।) छात्रवृत्ति व्यवस्थापन, विपद् व्यवस्थापन, स्थानीय पाठ्यक्रम, लैङ्गिक तथा समावेशी शिक्षा सञ्जाल १. छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समिति, शिक्षा सञ्जाल समिति २. लैङ्गिक तथा समावेशी शिक्षा सञ्जाल, शिक्षा सञ्जाल ३. स्थानीय पाठ्यक्रम समिति, स्थानीय तहको शिक्षा सञ्जाल ४. विपद् व्यवस्थापन समिति, विपद् व्यवस्थापन समिति, शिक्षा सञ्जाल			✓
४	स्थानीय तह र विद्यालय तहमा रहने शिक्षासम्बन्धी विभिन्न समितिहरू जातजाति, लिङ्ग, समुदायलगायत आधारमा समावेशी ढङ्गले निर्माण गर्ने गरिएको छ। (समितिको प्रावधान तथा गठन हेर्नुहोस्।) १. सामाजिक विपद् समिति २. विद्यालय व्यवस्थापन समिति ३. गाउँ/नगर स्तरीय शिक्षा समिति ४. विद्यालय अनुदान समिति, सुपरिबेस समिति लगायत छ			✓
५	परिवर्तित संरचनामा प्रभावकारी कार्यसम्पादन गर्न सक्ने गरी सङ्गठन संरचना (विभाग, महाशाखा, शाखा, ...) खडा गरिएको छ र सोका लागि आवश्यक जनशक्तिको बन्दोबस्त गरिएको छ। (स्वीकृत सङ्गठन संरचना हेरी अन्तरक्रिया गर्नुहोस्।)			✓
६	संरचनामा परिवर्तन नभए पनि काम कार्यवाही प्रभावकारी छ र संरचनाको आकार बढाइराख्न आवश्यक छैन। (कार्यचाप अवलोकन र अन्तरक्रिया गर्नुहोस्।)			✓
७	शिक्षाको काम हेर्ने शाखा वा महाशाखा वा विभागलाई सेवा प्रवाह गर्न सक्ने गरी आवश्यक कार्यकक्ष र साधनहरू दिइएको छ। (कार्यालयमा कामको लागि चाहिने आवश्यक उपकरण, वा सहयोगी साधन जस्तै: कम्प्युटर, इन्टरनेट, प्रिन्टर आदि उपकरणको प्रबन्ध हेरी अन्तरक्रिया गर्नुहोस्।)			✓

गाउँ तथा नगर शिक्षा समितिको बैठकका निर्णय, शिक्षा हेर्ने आन्तरिक संरचना र जनशक्तिको विषयमा स्थानीय तह कुनै विशेष भनाइ भए वा परीक्षकको टिपोट लेख्नुहोस्।

गाउँ शिक्षा समितिको बैठकको निर्णय जसको आधारमा शिक्षा शाखाको आन्तरिक संरचनामा सुधार गर्ने, छान्ने गर्ने जनशक्ति वेढाउने र वेढाको अभावको अवस्थाबाट लाई सुधार गर्ने प्रयत्नमा ल्याउने तर्फ उचित पत्र हारियो।

५. स्थानीय तहमा शिक्षा शाखामा आधारभूत कानुनी, नीतिगत, योजनालगायतका दस्तावेज रहेको अवस्था

स्थानीय तहमा तालिकामा समावेश दस्तावेजहरू उपलब्ध छन् कि छैनन् भन्ने विषयमा शाखामा अवलोकन गरे समयमा प्रेसमा छपाइएका वा आफै प्रिन्ट गरी राखिएको अवस्था वा स्थानीय तहको वेबसाइटमा अपलोड भए अवस्थालाई रजु गरेरमात्र यसमा छ वा छैन विकल्पमा चिनो लगाई अन्य केही खुलाउनुपर्ने भएमा र उल्लेख भएभन्दा अलग्गै वा थप सामग्री भएमा परीक्षकको टिप्पणीमा खुलाउनुहोस्।

क्र.स.	विषय	अवस्था	
		छ	छैन
१	ऐन तथा नियमावली		
१.१	शिक्षा ऐन २०२८		
१.२	शिक्षा नियमावली २०५९	✓	
१.३	शिक्षक सेवा आयोग नियमावली २०५७	✓	
१.४	अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षासम्बन्धी ऐन, २०७५	✓	
१.५	अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षासम्बन्धी नियमावली, २०७७		✓
१.६	स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४		✓
२	नीति तथा योजना	✓	
२.१	राष्ट्रिय शिक्षा नीति २०७६		
२.२	विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना २०७९-२०८८		✓
३	निर्देशिका तथा कार्यविधिहरू		✓
३.१	वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि		
३.२	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिसम्बन्धी कार्यविधि	✓	
३.३	स्यानिटरी प्याडसम्बन्धी कार्यविधि		✓
३.४	दिवा खाजासम्बन्धी कार्यविधि		✓
३.५	स्थानीय तहको शिक्षा योजना निर्माणसम्बन्धी मार्गदर्शन २०७९ (परिमार्जित संस्करण २०८१)		✓

क्र.स.	विषय	अवस्था	
		छ	नछ
३.६	विद्यालय सुधार योजना निर्माण सहयोगी पुस्तिका २०८०	✓	
४	पाठ्यक्रम र परीक्षासम्बन्धी		
४.१	विद्यालय शिक्षाको राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप, २०७६		✓
४.२	लेटर ग्रेडिड निर्देशिका २०७८(चौथो सं.२०८१)	✓	
४.३	स्थानीय पाठ्यक्रम विकास तथा कार्यान्वयन मार्गदर्शन, २०७६		✓
४.४	विद्यार्थी सिकाइका लागि आन्तरिक मूल्याङ्कन मापदण्ड, २०८०		✓

शिक्षा हेर्ने शाखामा उपलब्ध दस्तावेजका विषयमा, थप दस्तावेज भएमा, वा स्थानीय तहको कुनै बनाइ वा परीक्षकको टिपोट लेख्नुहोस्। यदि सामग्री छैनन् भने स्थानीय तहको योजना के छ?

उहाँ पालिबामा ईन्ट, नियम नियमबाहे, नीति रक्षा योजना निर्देशिका र
हको भौतिक संरचना बढाउने कार्य लक्ष्य हेर्ने हेरन् र अध्ययन गर्ने स
गो वेवसाइजमा अपलोड गर्ने व्यवस्था गर्न कार्य र प्रभावकारीता
क्षेत्रमा हेरिन्छ।

६. शिक्षा शाखामा कर्मचारी व्यवस्थापन र परिचालन

६.१ यस स्थानीय तहमा शिक्षा हेर्ने विभाग/महाशाखा/शाखामा हाल कार्यरत कर्मचारीको बसाइ/कार्य अवधि कस्तो अभिलेख हेरी वर्ष, महिनामा गणना गरी उल्लेख गर्नुहोस्।

- क) अधिकृत स्तर नवौं र दशौं तहका शिक्षा सेवाका अधिकृतहरूको बसाइ अवधि: नभएको
- ख) अधिकृत स्तर छैटौंदेखि आठौं तहसम्मका शिक्षा सेवाका अधिकृतहरूको बसाइ अवधि: ... ७ वर्ष र ४ वर्ष
- ग) प्राविधिक सहायक स्तरका शिक्षा सेवाका कर्मचारीहरूको बसाइ अवधि: ४ वर्ष (नभएको)
- घ) अन्य शिक्षक वा शिक्षा सेवाबाहिरका कर्मचारी काजमा ल्याई काम लगाएको अवस्था भएमा उनीहरूको बसाइ अवधि: नभएको

विशेष टिपोट:

शिक्षा सेवाका २ जना कर्मचारी अधिकृत स्तर झर्ने १ जना र क्षालित
हेरी तहको १ जना साथै १ जना को सके व्यवस्था भएको। कामको साथै
क्षेत्रमा मैजुदा जलशक्ति न्यून भएको, श.प.क्षान्ति स्तरको श.प. कर्मचारी क्ष

६.२ कर्मचारीको व्यवस्थापन र परिचालनका अवस्थामा कार्यान्वयनको स्थितिसम्बन्धी अभिलेख, प्रमाण हेरी, आवश्यक अन्तरक्रिया गरी तलको तालिकामा उपयुक्त कोठामा चिनो लगाउनुहोस्।

दिइएका वाक्यलाई यस साधनमा दिइएको मापनका आधार: परिपालना, उपयुक्तता, पर्याप्तता र सहमति अवस्थाको आधारमा ३, २, १ र ० श्रेणीमा मापन गरी चिनो लगाउनुहोस्। यसका लागि अवलोकन, अभि
अध्ययन र अन्तरक्रिया गर्नुहोस्।

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
१	सिर्जना भएका सबै पदहरूमा पदपूर्ति भएको अवस्था छ। (अभिलेख हेर्नुहोस्।)	✓			
२	कर्मचारीको औसत बसाइ अवधि (तोकिएको वा २ र १.५ वर्ष) निजामती कर्मचारीको कानुनले तोकेबमोजिमको अवधिसँग तादात्म्य राख्दछ। (अभिलेख विश्लेषण गर्नुहोस्।)	✓			
३	सबै कर्मचारीको कार्यविवरण र जिम्मेवारी स्पष्ट तोकिएको र सेवा प्रवाहका लागि जिम्मेवार बनाइएको छ। (अभिलेख गर्नुहोस्।)	✓			
४	कार्यविवरणअनुसार काम भएको अर्धवार्षिक रूपमा समीक्षा र पृष्ठपोषण दिने गरिएको छ। (अभिलेख हेर्नुहोस्।)	✓		✓	
५	उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्ने कर्मचारीलाई सम्मान र पुरस्कारको व्यवस्था गरिएको छ। (अभिलेख हेर्नुहोस्।)			✓	
६	कमजोर कार्यसम्पादन भएका कर्मचारीलाई सुधार गर्ने तथा कानुनी रूपमा गलत गर्नेलाई सजायको व्यवस्था कार्यान्वयनमा छ।		✓		
७	कर्मचारीको क्षमता विकासको प्रबन्ध: कार्यसम्पादनको स्तरलाई हेरेर स्थानीय तहले क्षमता विकासका कार्यक्रमको आयोजना गरेको छ। कर्मचारीलाई व्यक्तिगत रूपमा तालिम लिन प्रोत्साहन गरिन्छ। (तालिम अभिलेख वा प्रमाण)				✓
८	सङ्घीय सरकार र प्रदेश सरकारका निकायले आयोजना गरेको सेवाकालीन लामो अवधिको वा छोटो अवधिको तालिममा कर्मचारी पठाउने गरिन्छ।	✓			

६.३ स्थानीय तहको अवलोकन गरेको दिनमा देखिएको स्थितिलाई प्रमाण, अभिलेख हेरी आवश्यक अन्तरक्रियासमेत गरी तलको तालिकामा चिनो लगाउनुहोस्।

क्र.स.	विषय	अवस्था	
		छ	छैन
१	सिर्जना भएका सबै पदहरूमा कर्मचारी कार्यरत	✓	
२	पद रिक्त भएको अवस्थामा पदपूर्तिका लागि माग गरेर पठाएको	✓	
३	स्थानीय तहले शिक्षक वा पूर्व स्रोतव्यक्तिलाई काज वा करारमा राखेको अवस्था		✓
४	स्थानीय तहको आफ्नै स्रोतबाट कर्मचारी राखेको अवस्था	✓	

६.४ कर्मचारी प्रशासन/व्यवस्थापनमा स्थानीय तहको अवस्था (प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा अध्यक्ष/उपाध्यक्ष प्रमुख/उपप्रमुखसँग भएको छलफलको आधारमा जवाफ दिनुहोस्।)

क) विगतमा अधिकृत स्तरका कर्मचारीको औसत फेरिने दर (Turn over) कस्तो रहेको छ?

अ) दुई वर्ष र सोभन्दा बढी आ) एकदेखि दुई वर्ष इ) एक वर्षभन्दा कम

ख) अधिकृत स्तरका कर्मचारीहरू सरुवा भई जाँदा तत्काल सो स्थानमा अर्को कर्मचारी आउने कार्य भए
थियो । थिएन

थिएन भने, कति समयपछि आएका थिए ? : पछि ।

ग) शिक्षा हेर्ने प्रमुखलाई सरुवा गर्ने निकायले सरुवा गरी पठाउँदा वा ल्याउँदा स्थानीय तहको सहमति लिए
गरिएको: छ । छैन

छ भने कस्तो सहमति लिने गरिएको छ? लिखित । मौखिक

घ) कर्मचारीलाई कार्यसम्पादन व्यवस्थापन र प्रोत्साहन तथा पुरस्कारको व्यवस्था कस्तो छ?

अ) कार्यविवरणअनुसार हासिल गरेको उपलब्धिसमेत उल्लेख गरी समारोहमा पुरस्कृत गर्ने गरेको ।

आ) वरिष्ठताका आधारमा नगद पुरस्कार वा प्रशंसापत्र दिने गरेको ।

इ) सम्मान स्वरूप उत्कृष्ट काम गर्ने कर्मचारीको प्रचार गरेको ।

ई) प्रोत्साहन वा पुरस्कारको खासै व्यवस्था नभएको ।

उ) अन्य भए,

ड) परामर्श दिँदा पनि कमजोर कार्यसम्पादन हुने कर्मचारीलाई सचेत गराउने वा अन्य कुनै कारवाही गरिएको
छ । छैन

च) कर्मचारी प्रोत्साहनसम्बन्धी स्थानीय तहले गरेका अन्य कुनै अभ्यास: छ । छैन
छ भने.

प्राथमिक कर्मचारीलाई जिद्द भन्ना,

कर्मचारीको क्षमता विकासको सन्दर्भमा के के गरिएको छ? (एकभन्दा बढी जवाफमा चिनाे लगाउन सकिने)

अ) कार्यसम्पादनको स्तरलाई हेरेर क्षमता विकासका कार्यक्रमको योजना गर्ने गरेको

आ) स्व-अध्ययनलगायत स्व-निर्देशित क्षमता विकासलाई प्रोत्साहन गर्ने गरेको

इ) क्षमता विकासका कार्यक्रमबाट हासिल भएको उपलब्धिबारे समीक्षा गर्ने गरेको

ई) कार्यालयमा नयाँ कर्मचारीलाई सिकाउने र उन्नत सेवाको लागि तयार गर्ने संस्कृतिको अवलम्बन गरेको

उ) क्षमता विकासका लागि खासै केही काम नगरेको ।

ऊ) अन्य भए,

शिक्षा हेर्ने विभाग/महाशाखा/शाखासम्बन्धी कर्मचारी व्यवस्थापनका विषयमा स्थानीय तहको भनाइ वा परीक्षकको टिपोट
लेख्नुहोस् ।

कार्यालयको व्यवस्थापनमा गाईपालीकाको मुख्य प्रशासनिक कार्यालय भन्दा
झन्डाजी २ किलोमिटरको दुरिमा रहेको कारण दैनिक प्रशासनिक कार्य सम्पादनमा
अन्तर कारवा शमनबन्धमा कहिनाइ रहेको छ । शिक्षा शाखाको दरवाजि शुभशा
जवशक्ति भएपनि कामको लोभ र चापको अवस्था हेर्दा धप जनसभिकको
भावश्यकता देखिन्छ । सुराङ्गिन २ व्यवस्थापन कारवा कुसको व्यवस्था
हुनु जरुरी छ ।

७. कार्यपालिका कार्यालयको आन्तरिक कार्यसञ्चालन र सुशासनको अवस्था (जनप्रतिनिधि, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, शिक्षा हेर्ने कर्मचारीसँग छलफल र अभिलेख अध्ययन गरी)

क) कार्यालयको दैनिक कार्यसञ्चालन, निर्णय आदिका लागि आन्तरिक कार्यप्रणालीसम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा गरी लागु गरिएको छ ? छ । छैन ।

ख) यदि छैन भने, कार्यालयका दैनिक निर्णयहरू कसरी गर्ने गरिएको छ ? (एक भन्दा बढीमा चिनो लगाउन सकिने)

अ) शाखाबाट टिप्पणी उठाई प्रशासकीय प्रमुखबाट निर्णय गर्ने गरिएको

आ) कर्मचारी बैठकबाट निर्णय गर्ने गरिएको

इ) पत्रमा प्रशासकीय प्रमुखबाट निर्णय/स्वीकृति गराउने गरिएको

ई) पत्रमा स्थानीय तहका प्रमुखबाट निर्णय/स्वीकृति गराउने गरिएको

उ) अन्य भए,

ग) आन्तरिक कार्यप्रणालीसम्बन्धी कार्यविधि बनेको वा नबनेको अवस्थामा समेत कार्यपालिका वा गाउँ/नगरसभाबाट निर्णय हुने प्रक्रिया र कार्यान्वयनको अभ्यासलाई जनाउन तलको तालिकामा उपयुक्त कोठामा चिनो लगाउनुहोस्।

दिइएका वाक्यलाई यस साधनमा दिइएको मापनका आधार: परिपालना, उपयुक्तता, पर्याप्तता र सहमतिको अवस्थाको आधारमा ३, २, १ र ० श्रेणीमा मापन गरी चिनो लगाउनुहोस्। '३' ले सबैभन्दा राम्रो अवस्था अर्थात् उपयुक्त, पर्याप्त, पूर्ण सहमतिजस्ता सकारात्मक भावलाई जनाउँछ भने यो स्केलमा क्रमशः घट्टदै गएर '०' ले सो को पालना नभएको, काम नभएको, पूर्ण अभाव वा पूर्ण असहमतिको अवस्थालाई जनाउँछ।

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
१	आन्तरिक कार्यप्रणाली स्वीकृत भएकोमा कार्यान्वयनको अवस्था (प्रमाण र स्थानीय तहसँगको अन्तरक्रियाका आधारमा यकिन गर्नुहोस्।)		✓		
२	कार्यपालिकाको बैठकमा पेस गरिने प्रस्ताव पर्याप्त विश्लेषणका आधारमा तयारी भएको। (शिक्षासम्बन्धी कार्यपालिकामा निर्णय हुने प्रस्तावमा समस्या, कानून, तथ्याङ्कीय अवस्था, सम्भावित विकल्प, अपेक्षित परिणाम लगायत विषय समेटिएको प्रस्ताव वा प्रमाणको आधार तयार गरी संलग्न गरिएको प्रस्ताव छ ☒ छैन अध्ययन गर्नुहोस्।)		✓		
३	निर्णयलाई उपलब्ध तथ्य र प्रमाणमा आधारित बनाउने गरिएको छ। (निर्णयका अभिलेखमा भएका प्रमाण अध्ययन र अन्तरक्रिया गर्नुहोस्।)		✓		
४	निर्णय प्रक्रियालाई सहभागितात्मक बनाउन आवश्यक परामर्श गर्ने गरिएको छ। (छलफल, बैठक, सरोकारवालासँगको परामर्श, फाइलमा राखि लिने गरेको अभिलेख हेर्नुहोस्।)		✓		
५	लाभ लिने वर्गले सजिलै थाहा पाउन सक्ने गरी निर्णयका विषयमा पारदर्शिता कायम गरिएको। (जस्तै वेबसाइटमा स्वतः प्रकाशन र निर्णयहरूको अपलोड, मुख्य निर्णयको सूचनापाटीमा प्रकाशन अध्ययन गर्नुहोस्।)		✓		
६	कार्यालयका काममा सेवाग्राहीको गुनासो सुनुवाइको संयन्त्र बनाई सोको समीक्षा हुने गरेको छ। (कार्यविधि, व्यक्ति र जिम्मेवारी तोकिएको, गुनासो सुनुवाइको लिखित अभिलेख)		✓		

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था		
		(३)	(२)	(१)
७	कार्यपालिकाले नियमित रूपमा सार्वजनिक सुनुवाइको व्यवस्था गरेको र त्यसमा शिक्षासम्बन्धी विषय छलफलमा उठेको अभिलेख राखिएको छ। (सार्वजनिक सुनुवाइमा शिक्षाको विषयको अभिलेख)		✓	

कार्यालयको आन्तरिक कार्यसञ्चालनका विषयमा स्थानीय तहको भनाइ वा परीक्षकको विशेष टिपोट लेखुहोस्।

कार्यालयको आन्तरिक प्रणालीको सम्बन्धमा आन्तरिक व्यवस्थापन तथ्यमा शिक्षा निर्णय, निर्णयमा संशोधन वाता २ निर्णयमा प्रकाशित गर्ने सहकारिता निर्णयको पारदर्शिता, गुणसो सुन्ने २ समाधान गर्ने प्रक्रिया, सार्वजनिक सुनुवाइको प्रक्रिया को स्तर पर्याप्त वा छैन इत सम्बन्धमा तथ्यको अभिलेख राखि दिनुहोस्।

(घ) कार्यपालिकाको भवन, परिसर, कार्यकक्षको अवलोकनका दिन देखिएको अवस्थाको आधारमा तलको रूजुसूचिनी लगाउनुहोस् ।

क्र.स.	विषय	अवस्था	
		छ	न
१	कार्यालय परिसरमा देखिने गरी अद्यावधिक नागरिक वडापत्र राखिएको	✓	
२	सूचना अधिकारीको फोटोसहितको विवरण अनलाइन तथा कार्यालयमा राखिएको	✓	
३	कार्यालय हाताभित्र सूचनापाटी रही पछिल्ला सूचनाहरू टाँस गरिएको	✓	
४	कार्यालय परिसरभित्र उपयुक्त स्थानमा गुनासो पेटिका वा सुझाव पेटिका वा उजुरी पेटिका रहेको	✓	
५	कार्यालयको पछिल्लो अवधिको स्वतः प्रकाशन (अनलाइन वा अफलाइनमा) उपलब्ध	✓	
६	स्थानीय तहको आफ्नै वेबसाइट सञ्चालनमा रही पछिल्ला सूचना, निर्णय वा जानकारीहरू अपलोड गरिएको	✓	

(ङ) गाउँ/ नगरपालिका कार्यालयको आन्तरिक कार्यसञ्चालन र सुशासनको अवस्थाका विषयमा उपाध्यक्ष/अध्यक्ष/उपप्रमुख/प्रमुखसँग र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, र शिक्षा हेर्ने कर्मचारीसँग भएको छलफलको आधारमा परीक्षकको टिपोट लेख्नुहोस्।

गाउँपालिका कार्यालयको आन्तरिक कार्यसञ्चालन र सुशासनको अवस्थाको अवलोकन गरेको सूचना पाथी, नागरिक वडापत्र, डिजिटल वेब, गुनासो पाथी, वेबसाइट, अनलाइन अस्ता मापदण्ड बनाई कार्यान्वयन गरिएको छ।

खण्ड २: स्थानीय तहको शिक्षासम्बन्धी कार्य सम्पादन

१. शिक्षाको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमासम्बन्धी

क) चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेटमा शिक्षा क्षेत्रमा विनियोजनको अवस्था कस्तो छ?

अ) सङ्घ वा प्रदेशबाट आएको ससर्त तथा निःसर्त अनुदानको आधारमा मात्र वार्षिक कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गरिएको

आ) सङ्घ वा प्रदेशको ससर्त र निःसर्त अनुदानका साथै स्थानीय तहको आफ्नै स्रोतबाट व्यहोर्ने गरी वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम र बजेट पनि भएको

ख) स्थानीय तहको बजेटमा शिक्षा क्षेत्रको बजेटको अवस्था कस्तो छ ? (स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि, प्रमु प्रशासकीय अधिकृत, लेखा तथा शिक्षा हेर्ने कर्मचारीसँग अन्तरक्रिया गर्ने र शिक्षा क्षेत्रका लागि वडा तहसम्म विनियोजन समय बजेट अध्ययन गरी अभिलेख हेरी) आ.व. २०८२/८३

कुल बजेट र शिक्षा क्षेत्र	रकम वा प्रतिशत	स्थानीय स्रोतको विनियोजन भएको बजेट र शिक्षा क्षेत्र	रकम वा प्रतिशत
स्थानीय तहको कुल बजेट रु.	६२३१५९९९३।-	कुल बजेटमा स्थानीय तहको आफ्नै स्रोतको बजेट रु.	१६६९६५००।-
कुल बजेटमा शिक्षा क्षेत्रको बजेट रु.	२२५३४६५००।-	स्थानीय स्रोतबाट शिक्षामा छुट्याइएको बजेट रु.	१६६९६५००।-
कुल बजेटमा शिक्षाको बजेट प्रतिशत	३६.६६%.....%	स्थानीय स्रोतबाट शिक्षामा छुट्याइएको बजेट प्रतिशत	९.४२%.....%

स्थानीय तहमा गएको समानीकरण अनुदानबाट शिक्षाक्षेत्रमा विनियोजन गरिएको भए रु. ३२५००००।-

स्थानीय तहको कुल वार्षिक आम्दानी रु. ६२.३१५.९९९३।-

राष्ट्रिय योजना आयोगबाट प्राप्त शिक्षा क्षेत्रका लागि प्राप्त विशेष वा अन्य अनुदान रु. X.....

सङ्घ तथा प्रदेशका विभिन्न निकायबाट शिक्षा सम्बन्धमा विद्यालय वा स्थानीय तहलाई प्राप्त अनुदान

अनुदान दिने निकाय	शीर्षक वा कार्यक्रम	अनुदान रकम रु.
	कार्यक्रम शीर्षकहरू	
	३५ वटा शीर्षकहरू	
	प्रतिकेन्द्र शैक्षिक	
	क्रियाशील शैक्षिक	

स्थानीय तहको आफ्नै स्रोतबाट शिक्षा क्षेत्रमा विनियोजित बजेट शीर्षक, कार्यक्रमहरू:

सुत्केरी सङ्घ शिक्षक अनुदान, शिक्षा विद्यालय कर्मचारी तथा पारिवारिक अनुदान, शैक्षिक सामग्री, शैक्षिक कार्यक्रम, प्राविधिक सेवा (विद्यालय व्यवस्थापन अनुदान, सान्त्वनी शक्ति तथा जेहेन्द्र), स्थानीय पाठ्यपुस्तक छपाई अनुदान, शैक्षिक कार्यपत्र/परिचयपत्र/पाठ्यपत्र/अध्ययन तथा अनुदान, शारदा समीत शैक्षिक, ग्रामुदायिक शिक्षा हेर्ने प्रबर्द्धन, निःशुल्क परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान, कर्मचारी प्रिन्टर खरिद, शक्ति विद्यालय शिक्षक तालिम आदि।

ड) प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहलाई प्राप्त शिक्षासम्बन्धी बजेट तथा कार्यक्रम विवरण: आ.व. २०८२/८३

- प्रदेशबाटै कार्यान्वयन हुने ससर्त बजेट रु. X, शीर्षक: X
 - अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा ऐनको दफा ३० (२) बमोजिम प्राप्त भएको बजेट रु. X
- प्रदेशबाट प्राप्त बजेटसम्बन्धी विशेष टिपोट: X

..... शिक्षाको बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमासम्बन्धी कार्यान्वयनको अभ्यासलाई जनाउन तलको तालिकामा कोठामा चिनो लगाउनुहोस् ।

च) शिक्षाको बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमासम्बन्धी कार्यान्वयनको अभ्यासलाई जनाउन तलको तालिकामा कोठामा चिनो लगाउनुहोस् ।

दिइएका वाक्यलाई यस साधनमा दिइएको मापनका आधार: परिपालना, उपयुक्तता, पर्याप्तता र सहमतिको आधारमा ३, २, १ र ० श्रेणीमा मापन गरी चिनो लगाउनुहोस्। '३' ले सबैभन्दा राम्रो अवस्था अर्थात् उपयुक्त पूर्ण सहमतियस्ता सकारात्मक भावलाई जनाउँछ भने यो स्केलमा क्रमशः घट्दै गएर '०' ले सो को पालना काम नभएको, पूर्ण अभाव वा पूर्ण असहमतिको अवस्थालाई जनाउँछ।

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था		
		(३)	(२)	(१)
१	सङ्घीय र प्रदेशका ससर्त अनुदानको कार्यक्रम र बजेट बनाउँदा वा स्वीकृत गर्दा कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधिको पूर्ण रूपमा पालना गरिएको छ। जस्तै: छात्रवृत्ति, पाठ्यपुस्तक, दिवा खाजा, (शीर्षक, प्रक्रियाको पालना)	✓		
२	विद्यालय सुधार योजनाले देखाएको आवश्यकता र प्राथमिकताका आधारमा विद्यालयमा शैक्षिक कार्यक्रम वितरण गर्ने गरिएको छ। (बजेट र विसुको अध्ययन गरी अन्तरक्रिया गर्नुहोस्।)		✓	
३	स्थानीय तहले कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गर्दा स्थानीय तहको शिक्षा नीति र स्थानीय शिक्षा योजनासँग तादात्म्य राखेको छ। (नीति, योजना र बजेट अध्ययन गरी अन्तरक्रिया गर्नुहोस्।)		✓	
४	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिको विषयमा समयमा नै जानकारी गराउने र सहजीकरण गर्ने गरिएको छ। (छात्रवृत्ति वितरणको प्रक्रिया, विद्यार्थीलाई सहजीकरण, फाराम भराउने, बैंक खाता खोल्ने आदि विषयका अभिलेख, सूचना, पत्राचार अध्ययन र अन्तरक्रिया)	✓		

स्थानीय तहको बजेट तथा कार्यक्रमसम्बन्धी विषयमा स्थानीय तह वा परीक्षकको भनाइ वा टिपोट लेख्नुहोस्।

स्थानीय तहको बजेट विनियोजनको कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, विद्यालय सुधार योजना आदि स्थानीय शिक्षा नीति र योजना निर्देशक त्रिंशका लक्ष्यसङ्का आधारमा हुने गरेको ।

२. कार्यक्रमको कार्यान्वयन र विद्यालयमा जाने अनुदानसम्बन्धी

(प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, शिक्षा र लेखा हेर्ने कर्मचारीसँग छलफल र अभिलेख हेरी)

क) शिक्षकलाई मासिक रूपमा तलबभत्ता खुवाउने व्यवस्था गरिएको छ ? छ । छैन

छैन भने, कति पटकमा निकास गरिएको छ? हालसम्मको ...४... (चौ) ...पटक

ख) आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा यी तल दिइएका अनुदान कुन मितिमा विद्यालयमा निकास भएको देखिन्छ? **जल्लेख गर्नुहोस्।**

अ) पाठ्यपुस्तकको रकम निकास भएको मिति: (महिना र गते) ...~~२०८२/१०/२६~~.....

आ) दिवा खाजाको रकम निकास भएको मिति: ~~२०८२/१०/२६~~ / २०८२/१२/२

इ) स्यानिटरी प्याडको रकम निकास भएको मिति: ~~२०८२/१०/२६~~.....

ई) अपाङ्ग छात्रवृत्तिको रकम र अन्य आवासीय छात्रवृत्ति निकास मिति: ~~X~~.....

उ) विद्यालयको भवन निर्माण र पूर्वाधार निर्माणको रकम निकास मिति: ~~X~~...~~कार्यक्रम~~...~~२०८२/१०/२६~~.....

ग) कार्यक्रमको कार्यान्वयन र विद्यालयमा जाने अनुदानको अभ्यासलाई जनाउन तलको तालिकामा उपयुक्त कोठामा चिनो लगाउनुहोस् ।

दिइएका वाक्यलाई यस साधनमा दिइएको मापनका आधार: परिपालना, उपयुक्तता, पर्याप्तता र सहमतिका अवस्थाका आधारमा ३, २, १ र ० श्रेणीमा मापन गरी चिनो लगाउनुहोस्। '३' ले सबैभन्दा राम्रो अवस्था बराबर उपयुक्त, पर्याप्त र सहमतिसम्म सकारात्मक भावलाई जनाउँछ भने यो स्केलमा क्रमशः घट्दै गएर '०' ले सो को पालना नभएको, पूर्ण अभाव वा पूर्ण असहमतिका अवस्थालाई जनाउँछ।

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
१	विद्यालयमा जाने अनुदानलाई पूर्णतया कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधिमा आधारित भएर कार्यान्वयन गरिएको छ। (कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधिको आधारमा तुलना गर्नुहोस्।)	✓			
२	विद्यालयमा जाने अनुदानलाई सार्वजनिक गर्ने गरिएको छ र यसरी सार्वजनिक गर्दा सूचना पाटी, विद्युतीय माध्यम वा बुकलेट छपाइ, लिखित जानकारी दिने गरिएको छ। (अभिलेख हेरी अन्तरक्रिया गर्नुहोस्।)		२		
३	विद्यालयमा कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका वा निर्देशनबमोजिम तोकिएको शीर्षक र प्रक्रियाअनुसार रकम खर्च मरिएकोबारे अनुगमन गर्ने गरिएको छ (खास गरी पाठ्यपुस्तक, दिवा खाजा, स्यानिटरी प्याड, भौतिक निर्माण, छात्रवृत्ति लगायतमा विषयमा अनुगमन प्रतिवेदन अध्ययन र अन्तरक्रिया गर्नुहोस्।)		✓		

घ) अनुदान माग र वितरणका विषयमा शाखामा गुनासो सुन्ने वा हेल्पडेस्क को व्यवस्था: ~~छ~~ । छैन

ड) केन्द्र र प्रदेश सरकारबाट जारी गरिएको कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि अभिमुखीकरण हुने गरेको: ~~छ~~ । छैन

४. शिक्षा क्षेत्रका कार्यक्रमसँग सम्बन्धित बेरुजु

(प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, शिक्षा हेर्ने र लेखा हेर्ने कर्मचारीसँग छलफल गर्ने र लेखा परीक्षण प्रतिवेदन हेर्ने)

क) महालेखा परीक्षकको प्रतिवेदनअनुसार स्थानीय तहमा शिक्षाको अनुदान र खर्च लगायतका बजेटमा बेरुजु छ छैन

ख) यदि बेरुजु छ भने कुन कुन शीर्षकमा हालसम्म कति रकम बेरुजु छ?

अ) विद्यालय भौतिक निर्माण, भवन मर्मत र पूर्वाधारका लागि विद्यालयलाई दिएको अनुदानमा रु.

आ) दिवा खाजा शीर्षकमा रु.....

इ) छात्रवृत्ति शीर्षकमा रु.....

ई) पाठ्यपुस्तक शीर्षकको रकममा रु

उ) स्यानिटरी प्याड शीर्षकको रकम रु.....

ऊ) अन्य कार्यक्रममा.....(उल्लेख गर्ने) रु.....

ग) यदि स्थानीय तहमा र विद्यालयमा विगतको बेरुजुसमेत रहेको अवस्थामा शिक्षाको बेरुजु र विद्यालयमा रहेको बेरुजुको फछ्यौटसम्बन्धी अवस्थालाई जनाउन तलको तालिकामा उपयुक्त कोठामा चिनो लगाउनुहोस् ।

दिइएका वाक्यलाई यस साधनमा दिइएको मापनका आधार: परिपालना, उपयुक्तता, पर्याप्तता र सहमतिको अवस्थाका आधारमा ३, २, १ र ० श्रेणीमा मापन गरी चिनो लगाउनुहोस्।

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
१	गत आर्थिक वर्षसम्मको बाँकी बेरुजुमा उल्लेख्य प्रतिशत फछ्यौट भएको छ। (६० प्रतिशतमाथि भए ३, ४० देखि ६० प्रतिशत भए २, ४० प्रतिशत भन्दा न्यून भए १, फछ्यौट नभएको वा अभिलेखमा नदेखिएको अवस्थामा ०)			✓	
२	विद्यालयको बेरुजु फछ्यौटका लागि निर्देशन, फलोअप र प्रक्रियामा आवश्यक सहजीकरण गर्ने गरेको छ। (पत्राचार, अभिलेख हेर्नुहोस्।)		✓		

गाउँ/नगरपालिका कार्यालयको शिक्षासम्बन्धी बेरुजु र यसको फछ्यौट विषयमा भनाइ वा परीक्षकको टिपोट लेख्नुहोस्।

विज्ञापन
गाउँपालिकामा विद्यालय क्षेत्र विज्ञापन कार्यक्रम कार्यान्वयनका चरणमा शिक्षा क्षेत्रको विनियोजित बजेटको बेरुजु रहेको अवस्था देखिएको तर भौतिक उल्लेखित कुन शीर्षकमा कति बेरुजु रहेको भन्ने यकिन गर्न सकिने अवस्था नरहेको । गत वर्ष कायम प्रशिक्षक बेरुजुमा ४० प्रतिशत प्रत्याक्रम शुरु बेरुजु फछ्यौट भएछ । बेरुजु फछ्यौट गर्ने कार्यको रपलार् बन्दै हुने प्रभावकारी हुन नसकेको । बेरुजु फछ्यौटका लागि निर्देशन र फलोअप हुने गरेको ।

यस विषयमा स्थानीय तहको भनाइ वा परीक्षकको टिपोट लेख्नुहोस्।

विद्यालयमा निकास हुने अनुदान प्रकृत्या CEMRO वा उपलब्ध कार्य
 कार्यान्वयन कार्यविधिका आधारमा हुने गरेको। शैक्षिक कार्यहरूको
 निकास त्रैमासिक छुटानीको रूपमा हुने गरेको। शिक्षा बजारवाट
 प्रस्ताव गरिएका इरादाहरू निर्णय गरी शशत तथा सम्पुर्ण अनुदान
 रकम निकास हुने गरेको र यो रकम जानकारी लिखित रूपमा हुने गरी
 बजेट निकास वा जानकारी गराउने कार्य कहिलेको हुने गरेको

३. कार्यक्रमको त्रैमासिक र वार्षिक प्रगतिसम्बन्धी

क) बजेट तथा कार्यक्रमको त्रैमासिक र वार्षिक प्रगति स्थिति कार्यान्वयनलाई जनाउन तलको तालिकामा उपर
 कोठामा चिनो लगाउनुहोस्।

दिइएका वाक्यलाई यस साधनमा दिइएको मापनका आधार: परिपालना, उपयुक्तता, पर्याप्तता र सहमतिको अवस्थाका
 आधारमा ३, २, १ र ० श्रेणीमा मापन गरी चिनो लगाउनुहोस्।

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
१	कार्यक्रमको कार्यान्वयनको प्रगति अनुगमनका लागि संयन्त्र रहेको र अनुगमन हुने गरेको छ। (अभिलेख अध्ययन, प्रगति प्रतिवेदन, निर्णयहरू)		✓		
२	आवधिक प्रगति समीक्षा नियमित रूपमा हुने गरेको छ। (समीक्षाको अभिलेख)		✓		

ख) स्थानीय तहको शिक्षाका कार्यक्रमको गत आ.व.२०८१/८२ को वार्षिक र यस आवमा ग
 त्रैमासिक/अर्धवार्षिक अवधिको भौतिक र वित्तीय प्रगतिको अवस्था तलको तालिकामा उल्लेख गर्नुहोस्।

आ.व.	भौतिक प्रगति प्रतिशत	वित्तीय प्रगति प्रतिशत
गत आव आ.व.२०८१/८२ को वार्षिक	...६४:७४...%	...६४:७४...%
यस आ.व.२०८२/८३ को त्रैमासिक/अर्धवार्षिकअवधिको	...४८:४७...%	...४८:४७...%

भौतिक तथा वित्तीय प्रगतिबारे स्थानीय तहको भनाइ वा परीक्षकको टिपोट लेख्नुहोस्।

गाउँ पाबिका वाट गरिने रकमको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति समीक्षा त्रैमासिक
 रूपमा हुने गरेको। गत आवको २०८१/२०८२ को भौतिक तथा वित्तीय प्रगति
 प्रतिशत उच्च ६० प्रतिशत भन्दा माथि रहेको साथै चालु आवको २०८२
 को त्रैमासिक वित्तीय र भौतिक प्रगति ४०% को हाराहारीमा रहेको
 छ। निशुल्क पाठ्यपुस्तकको रकम वितरण नभएको।

५. शैक्षिक तथ्याङ्कको व्यवस्थापन र प्रयोगसम्बन्धी

क) स्थानीय तहमा शैक्षिक तथ्याङ्कको व्यवस्थापन र प्रयोगको अवस्थालाई जनाउन तलको तालिकामा उपकोठामा चिनो लगाउनुहोस्।

दिइएका वाक्यलाई यस साधनमा दिइएको मापनका आधार: परिपालना, उपयुक्तता, पर्याप्तता र सहमतिको अवस्था आधारमा ३, २, १ र ० श्रेणीमा मापन गरी चिनो लगाउनुहोस्।

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था		
		(३)	(२)	(१)
१	सबै विद्यालयको फल्यास रिपोर्ट(इमिस) अद्यावधिक गराइएको र सोको अनुगमन र पृष्ठपोषण दिने गरेको, साथै स्थानीय तहले गर्नुपर्ने कार्यक्रमसम्बन्धी इमिस प्रविष्टि गरेको। <i>(इमिसका प्रमाण हेरी मूल्याङ्कन गर्नुहोस्।)</i>		✓	
२	स्थानीय तहबाट इमिसका तथ्याङ्कको विद्यालयमा गई (फिल्ड) सत्यापन भएको <i>(सत्यापनको अनुगमन, फाराम र प्रतिवेदन हेरेर मूल्याङ्कन गर्नुहोस्।)</i>			✓
३	अभिलेख व्यवस्थित र सहज रूपमा प्राप्त हुने गरी राखिएको र राम्रोसँग प्रयोग गरेको <i>(विद्यालयको अभिलेख, शिक्षकको अभिलेख, परीक्षाको अभिलेख, विद्यालयमा गएका निकासाहरूको अभिलेख आदि हेर्नुहोस्।)</i>		✓	
४	स्थानीय तहमा शैक्षिक योजना निर्माण गर्दा वा अन्य निर्णय प्रक्रियामा शैक्षिक तथ्याङ्कको प्रयोग गर्ने गरेको। <i>(योजना हेरी मूल्याङ्कन गर्नुहोस्।)</i>		✓	

ख) परीक्षाका नतिजामा र कक्षा ८ को ग्रेड सिट तयार गर्दा इमिस (EMIS) प्रयोग गरिएको:

बुझ्छु । छैन □

शैक्षिक तथ्याङ्कको प्रविष्टि, फिल्डमा आधारित सत्यापन, तिनको व्यवस्थापन र प्रयोगसम्बन्धमा स्थानीय तहको कुनै भनाइ वा परीक्षकको थप टिप्पणी लेख्नुहोस्।

शैक्षिक तथ्याङ्कको प्रविष्टि र शैक्षिक तथ्याङ्कको सत्यापन र प्रयोगको अवस्था हेरेर विद्यालयमा गएका निकासाहरूको अभिलेख आदि हेर्नुपर्ने देखिन्छ। विद्युत नेटको उपलब्धता नभएका आधारभूत विद्यालयहरूमा मा.वि.मा गएर सहयोग लिने र अपलोड गर्ने गरेको साथै कार्ययोजना निर्माणमा EMIS को डाटा लाई प्रयोग गरिएको पाइयो। फिल्डमा आधारित सत्यापनको कार्य अझैकै रूपमा कार्यान्वयन हुने देखिन्छ। स्थानीय तहमा सघन रूपमा सत्यापन हुने नदेखिँदा हेरिने कार्य दिनेमा जाँड्यालेका वार विशेष प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन हुने देखिँदछ। साथै प्रिन्ट विद्यालयमा EMIS सत्यापनको गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन तालिम प्रविष्टिकाको व्यवस्था गर्नुपर्ने देखिन्छ।

६. कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन र व्यवस्थापनसम्बन्धी

क) स्थानीय तहमा कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन र व्यवस्थापनको अवस्थालाई जनाउन तलको तालिकामा उपयुक्त कोठामा चिनो लगाउनुहोस् ।

दिइएका वाक्यलाई यस साधनमा दिइएको मापनका आधार: परिपालना, उपयुक्तता, पर्याप्तता र सहमतिको अवस्था आधारमा ३, २, १ र ० श्रेणीमा मापन गरी चिनो लगाउनुहोस्। '३' ले सबैभन्दा राम्रो अवस्था अर्थात् उपयुक्त, पर्याप्त सहमतिजस्ता सकारात्मक भावलाई जनाउँछ भने यो स्केलमा क्रमशः घटदै गएर '०' ले सो को पालना नभएको काम नभएको, पूर्ण अभाव वा पूर्ण असहमतिको अवस्थालाई जनाउँछ।

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
१	निश्चित आधार/विशिष्टीकरण तालिकाको आधारमा छनोट गरिएका विषय शिक्षक (roster expert) बाट प्रश्नपत्र निर्माण र परिमार्जन गर्ने गरिएको (प्रश्नपत्र निर्माणप्रक्रियाको अभिलेख हेर्नुहोस्।) शैक्षिक सत्र: २०८२		✓		
२	परीक्षालाई मर्यादित र व्यवस्थित तवरले सञ्चालन गरिएको (समय तालिका, केन्द्र, केन्द्राध्यक्ष... लगायत विषयमा अभिलेख अध्ययन र अन्तर्क्रिया गर्नुहोस्।) शैक्षिक सत्र: २०८२		✓		
३	निश्चित आधारमा/अङ्कन मार्गदर्शन (उत्तरकुञ्जिका, रुब्रिक्ससमेत) को प्रयोग गरी छनोट गरिएका विषय शिक्षकबाट उत्तर पुस्तिका परीक्षण गरिएको गत वा यस शैक्षिक सत्र: २०८२ को उत्तर पुस्तिका गत समीक्षाबाट		✓		
४	चैत्रमहिनाभित्र नतिजा प्रकाशन गरी लब्धाक्षर (ग्रेडसिट), प्रमाणपत्र वितरण गरिएको गत वा यस शैक्षिक सत्र: २०८२ को उत्तर पुस्तिका गत समीक्षाबाट नतिजा प्रकाशन मिति: २०८२ को उत्तर पुस्तिका गत समीक्षाबाट प्रमाणपत्र मुद्रण र वितरण मिति: २०८२ को उत्तर पुस्तिका गत समीक्षाबाट		✓		
५	विद्यालय स्तरमा विषयगत र कक्षागत रूपमा परीक्षाफलको विषयगत र समष्टिगत विश्लेषण गर्न निर्देशन दिई सहजीकरण गरिएको (प्रमाण हेर्नुहोस्।) शैक्षिक सत्र: २०८२ को उत्तर पुस्तिका गत समीक्षाबाट		✓		
६	स्थानीय तह स्तरमा परीक्षाफल/नतिजाको विषयगत र विद्यालयगत विश्लेषण गरिएको शैक्षिक सत्र: २०८२ को उत्तर पुस्तिका गत समीक्षाबाट		✓		
७	विश्लेषित सिकाइ उपलब्धिका आधारमा विद्यालयको वर्गीकरण गरी उत्कृष्टतालाई पुरस्कृत वा प्रोत्साहित गरिएको शैक्षिक सत्र: २०८२ को उत्तर पुस्तिका गत समीक्षाबाट		✓		
८	नतिजा विश्लेषणको आधारमा शिक्षण सिकाइ सुधार योजना बनाई/बनाउन लगाई कार्यान्वयन गर्ने गरिएको/निर्देशन दिने गरेको शैक्षिक सत्र: २०८२ को उत्तर पुस्तिका गत समीक्षाबाट				✓

गाउँ/नगरपालिका कार्यालय/शिक्षा हेर्ने कर्मचारीको यस विषयमा भनाइ वा परीक्षकको टिपोट लेखुहोस्।

गाउँपालिकामा कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन र व्यवस्थापन उपयुक्त ढङ्गमा हुन गइरहेको छ।

शैक्षिक तह प्रदान निर्माण, व्यवस्थित परीक्षा, मर्यादित परीक्षा हलकाल, E.M.I.S. आधारमा ग्रेडसिस्ट प्रिन्ट गरी नतिजा गर्ने र प्रमाणा पत्र वितरण हुने गरेको नतिजा विवेचनाका आधारमा शिक्षण सुधार योजना निर्माण गरी पढने उपरि उक्त दुई रूपमा कार्यान्वयन हुने गरेको ले थप प्रयास हुने

७. शिक्षक व्यवस्थापन र विकाससम्बन्धी

क) स्थानीय तहले गर्ने शिक्षक व्यवस्थापनसम्बन्धी अभ्यासको अवस्थालाई जनाउन तलको तालिकामा कोठामा चिनो लगाउनुहोस्।

दिइएका वाक्यलाई यस साधनमा दिइएको मापनका आधार: परिपालना, उपयुक्तता, पर्याप्तता र सहमतिको अवधारणा ३, २, १ र ० श्रेणीमा मापन गरी चिनो लगाउनुहोस्। '३' ले सर्वभन्दा राम्रो अवस्था अर्थात् उपयुक्त, पूर्ण सहमतिजस्ता सकारात्मक भावलाई जनाउँछ भने यो स्केलमा क्रमशः घट्दै गएर '०' ले सो को पालना नकाम नभएको, पूर्ण अभाव वा पूर्ण असहमतिको अवस्थालाई जनाउँछ।

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
१	दरबन्दी मिलान वा पुनर्वितरण गर्दा योजना तयार गरी तह र विषय मिलाई गरिएको छ र सोको प्रतिवेदन शिक्षा शाखा/महाशाखामा अद्यावधिक गरिएको छ। (प्रतिवेदन)		✓		
२	शिक्षक सेवा आयोगबाट सिफारिस भई आएका शिक्षकलाई एकीकृत योग्यताक्रम वा नेपाल सरकारले तोकेको प्राथमिकताबमोजिम रोजन लगाई पदस्थापना गरिएको छ। (अभिलेख)	✓			
३	प्रअको नियुक्ति गर्दा विद्यमान कानूनको पालना गर्ने गरिएको छ। (शिक्षा नियमावलीको नियम ९३ वा स्थानीय तहको कानुनी व्यवस्थाबमोजिम) (निर्णय, पत्राचार, अभिलेखका आधारमा गर्नुहोस्।) कुल विद्यालय सङ्ख्या: २५...प्रअ नियुक्त सङ्ख्या: १... (५६) कानूनबमोजिम प्रअ नियुक्ति भएको प्रतिशत: २० प्रतिशत भन्दा कम (अङ्कनको आधार: अभ्यास नभएको भए ०, ३० प्रतिशत भन्दाकम प्रअ नियुक्ति भएको भए १ अङ्क, ३० देखि ६० प्रतिशतभन्दा कम प्रअ नियुक्ति भएको भए २ अङ्क, ६० प्रतिशत र सोभन्दा बढी प्रअ नियुक्ति भएको भए ३ अङ्क)				✓

ख) स्थायी शिक्षकको सरुवा गर्दा शिक्षक सरुवासम्बन्धी कार्यविधिको अनुसरण गरिएको: हो छैन

ग) अस्थायी/करार विद्यालयले शिक्षक नियुक्ति गर्दा उपलब्ध भएसम्म शिक्षक सेवा आयोगको अस्थायी करार सूचीबाट लिने र सो नभए पारदर्शी ढङ्गले विज्ञापन गरी प्रतिस्पर्धाबाट शिक्षा नियुक्ति गर्न लगाउने गरिएको: (अभिलेख हेर्नुहोस्।) हो छैन

घ) विद्यालयको उपल्लो तह माध्यमिक वा निम्न माध्यमिक दरबन्दीमा विज्ञान, गणित र अङ्ग्रेजी शिक्षक व्यवस्थापन भएको: **(अभिलेख हेर्नुहोस्।)** छ । छैन ~~छ~~ ~~अभिलेख व्यवस्थापन भएको~~
गाउँ/नगरपालिका कार्यालय। कर्मचारीको यस विषयमा भनाइ वा परीक्षकको थप टिप्पणी लेख्नुहोस्।

~~स्थानीय तहको सबै शिक्षकहरूको सवै शिक्षा मन्त्रालयबाट अप्ठेरो कार्यको धेरै अनुशासित कार्यन्वयन भएको
माध्यमिक र निम्न माध्यमिक तहमा सवै विद्यालयमा विज्ञान, गणित र अङ्ग्रेजी
शिक्षकको र्थ व्यवस्थापन हुन नसकेको तहको तहको फेरि विषय शिक्षक
माथि तहमा पढ्न पाउन जाने गराउन कार्यवाहको वनाइ कार्यन्वयन गरी
हुन सधैं सरकारबाट विषयगत दरवान्दे उपबाध गराउनुपर्ने फेरि~~

खण्ड ३: स्थानीय तहले विद्यालयमा नियमन गर्नुपर्ने विषयसम्बन्धी

क) स्थानीय तहले विद्यालयको सञ्चालन र व्यवस्थापनमा नियमन गर्नुपर्ने मूलभूत विषयहरूमा कार्य सम्पादन अवस्थालाई जनाउन शिक्षा शाखाले उपलब्ध गराएको अभिलेखको आधारमा तलको तालिकामा उपयुक्त कोठ चिनो लगाउनुहोस्।

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
१	सवै विद्यालयहरूमा विद्यालय व्यवस्थापन समितिको गठन भएको छ। (अभिलेख, मितिसहितको हेरी प्रतिशत गणना गरी) विद्यालय सङ्ख्याको प्रतिशत:..... <ul style="list-style-type: none"> • ३३% भन्दा कम गठन भएमा ० अङ्क • ३३ देखि ६६% भन्दा कमको गठन भएमा १ अङ्क ✓ ६६ देखि ९०% भन्दा कमको गठन भएमा २ अङ्क • ९०% वा सोभन्दा बढीको गठन भएमा ३ अङ्क 		✓		
२	सवै विद्यालयहरूमा विद्यालयमा शिक्षक अभिभावक सङ्घको गठन भएको छ। (अभिलेख, मितिसहितको हेरी प्रतिशत गणना गरी) विद्यालय सङ्ख्याको प्रतिशत:..... <ul style="list-style-type: none"> • ३३% भन्दा कम गठन भएमा ० अङ्क • ३३ देखि ६६% भन्दा कमको गठन भएमा १ अङ्क ✓ ६६ देखि ९०% भन्दा कमको गठन भएमा २ अङ्क • ९०% वा सोभन्दा बढीको गठन भएमा ३ अङ्क 		✓		

३	सबै विद्यालयको सामाजिक परीक्षणको समष्टिगत प्रतिवेदन शिक्षा शाखाले (पुष महिनाभित्र) तयार पारेको छ र सुधारको कार्ययोजना बनाएको छ । विद्यालयमा अनुदानका लागि सामाजिक परीक्षणको प्रतिवेदन पेस गर्नु अनिवार्य गरिएको छ । (समष्टिगत प्रतिवेदन र सुधारको कार्य योजनाको अभिलेखन हेरी अड्क दिने) अड्कन समष्टिगत प्रतिवेदन, सुधारको योजना र अनुदानको आधार बनाउनुपर्ने अन्येक आधारलाई १/१ अड्कका दस्तो ३ अड्क दिने।				✓
४	विद्यालयमा गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को लेखा परीक्षण भएको छ । (लेखा परीक्षणको प्रतिवेदन वा अभिलेख हेरेर प्रतिशत गणना) लेखा परीक्षण भएको विद्यालयको प्रतिशत:..... • ३३% भन्दा कम भएमा ० अड्क ✓ ३३ देखि ६६% भन्दा कम भएमा १ अड्क • ६६ देखि ९०% भन्दा कम भएमा २ अड्क • ९०% वा सोभन्दा बढी भएमा ३ अड्क				✓
५	सबै विद्यालयले विद्यालय सुधार योजना (विसुयो) बनाएका छन् । (विद्यालयगत विसुयो अभिलेख हेर्ने) विसुयो बनाउने विद्यालय प्रतिशत: • ३३% सम्मको विसुयो भएमा ० अड्क • ६६% सम्मको विसुयो भएमा १ अड्क • ६६ देखि ९० सम्मको विसुयो भएमा २ अड्क ✓ ९०% वा सोभन्दा बढीको विसुयो भएमा ३ अड्क				✓

ख) स्थानीय तहले विद्यालयको सञ्चालन र व्यवस्थापनमा नियमन गर्नुपर्ने मूलभूत विषयहरूमा स्थिति जनाउन शाखाले उपलब्ध गराएको अभिलेखको आधारमा तलको तालिकामा उपयुक्त कोठामा चिनो लगाउनुहोस् ।

क्र.स.	विषय	छ	✓
१.	सबै स्थायी शिक्षकहरूले कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन समयमा नै पेस गरेका छन् । (अभिलेख हेरी)	✓	
२.	सबै शिक्षकले सम्पत्ति विवरण समयमा नै पेस गरेका छन् । (अभिलेख हेरी)	✓	
३.	सबै विद्यालयले गुनासो सुनुवाइ कार्यविधि अनुरूपको गुनासो सुनुवाइ पेटिका राखे गरेका छन् ।	✓	
४.	सबै विद्यार्थीलाई समयमा नै सेटमा पाठ्यपुस्तकको उपलब्धता भएको छ ।	✓	
५.	विद्यालयहरूले अभिभावक भेला र अभिभावकसँग समय समयमा अन्तरक्रिया गर्ने गरेका छन् ।	✓	
६.	निजी लगानीका विद्यालयको शुल्क स्वीकृति भएको छ । (अभिलेख हेरी) तामाका		✓

क्र.स.	विषय	छ	छैन
७.	योजना बनाई वर्षभरिमा सबै विद्यालयमा अनुगमन भएको छ। (योजना, अनुगमन प्रतिवेदन)	✓	
८.	विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नको लागि प्रअसंग नियमित रूपमा प्रअ बैठक बोलाई छलफल तथा अन्तरक्रिया गरिएको छ। (बैठकको निर्णय)	✓	

ग) स्थानीय तहले सामुदायिक विद्यालयको सम्पत्ति, जग्गाको अभिलेख, संरक्षण र व्यवस्थापन गरेको:

छ छैन केहि भन्नामा

छ भने के कसरी गरे गराएको छ? ... अन्तर सरकारी विद्यालयको वडा स्तरबाट वडा समितिबाट अभिलेख राख्ने गरिएको सबै विद्यालयको व्यवस्थित अभिलेख राखिएको छ।

घ) शिक्षक दरबन्दी मिलान गरिएको: छ छैन छ भने मिति: २०७१.६.१३ / २०७२.२.२१

छ भने, यसबारे टिपोट गर्नुहोस ... दरबन्दीको विवरण दरबन्दी मिलानको खाता विद्यालयबाट दरबन्दी विवरणको तालिका सहित दरबन्दी सूची तय गरिएको र विद्यालयको सम्बन्धित गरिएको छ।

ङ) विद्यार्थी सिकाइ उपलब्धिको परीक्षण र व्यवस्थापन भएको: छ छैन छ भने मिति:

छ भने यसको कक्षा, विषय, तरिका, प्रतिवेदनबारे:

विगत शैक्षिक वर्षको अन्तिमको रूपमा चालु शैक्षिक वर्षमा शिक्षक उपलब्धि परीक्षण गर्ने कार्य नभएको छ।

च) यस शैक्षिक सत्रमा स्थानीय तहमा अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापको सञ्चालन गरिएको: छ छैन

के कसरी गरियो? ... हाजिर जवाफ प्रतियोगिता मा १० वटा स्तरीय मात्र सञ्चालन भएको विषयगत समितिबाट नयाँ शैक्षिक सत्रको आधारभूत तहमा प्रयोग

माथि (ख)को तालिकाका विषयबारे स्पष्ट पार्नुपर्ने थप टिप्पणी लेख्नुहोस।

क्रियाकलाप गर्ने योजना

यस गाउँपालिका क्षेत्रबाटका सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत विद्यालयका रत शिक्षकको लोडिङको सम्बन्धमा नै आफ्नो कार्यसम्पादन बुझाउनु भन्ने योजना बनाई सबै सम्बन्धी विवरण समेत यसको बुझाउनुको लागि सबै विद्यालयमा हुनासाथ सुनुवाइ पत्रको जवाफमा निम्नलिखित पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराइएको छ।

निज क्षेत्रका विद्यालयहरू नभएको योजना बनाई विद्यालय अनुगमन कार्यको लागि योजनामा भएको प्रधानाध्यापक सँग माथिको बैठक वापि छलफल गर्ने कार्य भएको छ।

खण्ड ४: अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षाको कार्यान्वयनसम्बन्धी

क) अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा सम्बन्धी ऐन २०७५ र नियमावली २०७७ ले गरेको व्यवस्था समेतका आधारमा कार्यान्वयनको अवस्थालाई जनाउन तलको तालिकामा उपयुक्त कोठामा चिनो लगाउनुहोस्।

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
१	अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षाको कार्यान्वयनका लागि स्थानीय तहले आफ्नो बजेटबाट प्रत्येक विद्यालयलाई रकम विनियोजन गरेको छ। (विभिन्न शीर्षकका अनुदानहरू आदि) (ऐनको दफा ३० (४) र (५)) अनुदान प्राप्त विद्यालयको प्रतिशत:....६०.५५% (६०% भन्दा माथि) अनुदान नदिएको ०, ३०% भन्दा कम विद्यालयले अनुदान पाएको भए १, ३०% देखि ६०% भन्दा कम विद्यालयले अनुदान पाएको भए २, ६०% र सोभन्दा बढी विद्यालयले अनुदान पाएको भए ३ अङ्क	✓			
२	ऐनको दफा ३६ बमोजिम वार्षिक प्रतिवेदन बनाई सभाबाट पारित भएको र पारित भएको प्रतिवेदन प्रदेश र सङ्घीय सरकारका सम्बन्धित निकायमा पठाएको अवस्था छ। (प्रतिवेदन नबनेको ०, प्रतिवेदन बनेको तर पारित नभएको १, पारित भएको तर नपठाइएको २, पारित भई पठाइएको ३) अभिलेख हेरी मूल्याङ्कन गर्नुहोस्।				✓
३	दफा ३७ तथा नियम १० बमोजिम निरक्षर नागरिक, मातृभाषी, दलित, अपाङ्गता भएका, आर्थिक रूपले विपन्न, विद्यालयबाहिर रहेका र विद्यालय छोडेका लगायतव्यक्तिको विवरण अद्यावधिक गरी राख्ने र विद्यालयलाई उपलब्ध गराएको तथा प्रदेश सरकार र नेपाल सरकारको शिक्षा हेर्ने मन्त्रालयमा पठाएको छ। (प्रतिवेदन नबनेको ०, प्रतिवेदन बनेको तर पारित नभएको १, पारित भएको तर नपठाइएको २, पारित भई पठाइएको ३) २ र ३का यी दुवै प्रतिवेदन एकमुष्ट भएमा दुवै रहेको मानिने। अभिलेख हेरी मूल्याङ्कन गर्नुहोस्।				✓
४	अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षाको सुनिश्चितता गर्न घोषणालगायतका कार्यक्रमहरू भएका छन्। (यसलाई सघाउने विभिन्न कार्यक्रमसहित घोषणा भएकोबापत ३ अङ्क, घोषणामात्र भए २ अङ्क, तयारी अन्तिम चरणमा रहेको भए १, नभए ०) अभिलेख, कार्यक्रम र तयारी हेर्ने, लिखित औपचारिक घोषणा हुनुपर्ने।				✓
५	अभिभावकको पहिचान नभएका वा पत्ता नलागेका बालबालिकाको दायित्व दफा १८(२) बमोजिम वडा समितिले जिम्मा लिएको छ। (अभिलेख रहेको, आवासीय प्रबन्ध र सहायता कार्यक्रममध्ये हरेक कार्यका लागि १ अङ्कका दरले ३ अङ्क) शिक्षा समिति, वडा समितिसँग छलफल गरी प्रमाण हेर्ने।				✓
६	नक्साङ्कनमा आधारित भएर विद्यालय अनुमति, कक्षा थप, कक्षा घटाउने र विद्यालय गाभ्ने जस्ता कामहरू भएका छन्। (हरेक शैक्षिक सत्रमा गरिएको र यस शैक्षिक वर्ष पनि गरिएको वा तयारी भएको भए ३, विगतमा गरिएको वा यस वर्ष तयारी कुनै एक भए २, तयारीमा रहेको १, हालसम्म वा यस वर्ष काम नभएको भए ० अङ्क)		✓		

क्र.स.	विवरण	छ	छैन
११.	नियम ११ बमोजिम स्थानीय तहको अध्यक्ष वा प्रमुखको अध्यक्षतामा छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समिति गठन भई तोकिएका काम (नियम १२) गरिएको। (अभिलेख)	✓	
१२.	आवास सुविधासहितको आधारभूत वा माध्यमिक तहको अध्ययन व्यवस्था आफैं वा संघसंस्थाको सहकार्यमा गरिएको (नियम ४, ७) (आर्थिक, भौगोलिक, शारीरिक वा मानसिक वा अन्य कुनै प्रतिकूलताका कारण विद्यालय जान नसकेका बालबालिका; अभिभावक पहिचान नभएका वा पत्ता नलागेका बालबालिका (दफा १८(१)), विशेष अवसर दिनुपर्ने जनआन्दोलनलगायतमा अभिभावक गुमाएका बालबालिका (नियम ७)। (अभिलेख हेरी)		✓

अनिवार्य शिक्षासम्बन्धी यी विषयमा स्थानीय तहको यस विषयमा भनाइ वा परीक्षकको टिपोट लेखुहोस्।

विद्यालयको छात्र गार्डपालिकाको सेवा क्षेत्रमा विद्यालय वाहिरका बालबालिकाको टिपोट गरेका कार्य गर्ने गरेका बालबालिकाबाट टिकाइ राख्न र जुट्टु चलाइने गर्ने अभियान, अभिभावक सूचेतना, न्यायिक समिति वाट छुट्टा र सूचेतना, वालमैत्री विद्यालय वातावरण, विपन्न बालबालिकाको व्यवस्था लगाएरका सूचेतना लगाएरका कार्य भएका छन्।

खण्ड ५: विद्यालयमा पुऱ्याइएको पेसागत सहयोग र अन्य प्रबन्ध

१. विद्यालय सुपरिवेक्षण र कक्षा अवलोकनसम्बन्धी

स्थानीय तहले संयन्त्र बनाई वा नियमित योजना र कार्यक्रमका आधारमा विद्यालयमा पुऱ्याएको पेसागत सहयोगका विषयमा विद्यमान अवस्था जनाउन तल तालिकाको उपयुक्त कोठामा चिनो लगाउनुहोस्।

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
१	विद्यालयमा लागु हुने कार्यविधि, निर्देशिका र मापदण्डको विषयमा समयमा नै स्थानीय तहबाट अभिमुखीकरण गरिएको छ। विद्यालयगत सहभागिताको प्रतिशत ८०%। कम्तीमा चालु वा गत शैक्षिक सत्र वा आवमा भए अभिलेख हेरी अङ्कन गर्ने। चालु वा गत आव वा शैक्षिक सत्रमा कार्यक्रम नभएको भए ०, कार्यक्रम भई ५० प्रतिशतभन्दा कम विद्यालयबाट कम्तीमा १ जना सहभागी भएको भए १ अङ्क, ५०% देखि ९०%भन्दा कम विद्यालयका सहभागी भए २ अङ्क, ९०% र सोभन्दा बढी रहेमा ३ अङ्क दिने।)		✓		
२	विद्यालयको अनुगमनसम्बन्धी योजना छ र सो अनुरूप अनुगमन हुने गरेको छ। (अनुगमनको योजनाबापत १ अङ्क, योजनाअनुरूप अनुगमन भएको प्रतिवेदन २ अङ्क, सो आधारमा सुधारसमेत गरिएको भए ३ अङ्क) योजना, प्रतिवेदन र सुधार प्रयास हेर्ने			✓	
३	स्थानीय तहबाट विज्ञ रोस्टर तयार गरी विज्ञको प्रयोग गरी विद्यालय शैक्षिक सुपरिवेक्षण र शिक्षकको कक्षा अवलोकन नियमित रूपमा गराइएको छ र शिक्षण सिकाइ सुधारको लागि सहजीकरण हुने गरेको				✓

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था		
		(३)	(२)	(१)
	छ। (विज्ञ सुपरीवेक्षक प्रयोग, प्रतिवेदन र सुधार कार्यका लागि १/१ अङ्कका दरले बढीमा ३ अङ्क दिने।) (सुपरिवेक्षणको प्रतिवेदन, नियमित सुपरिवेक्षण वा आकस्मिक रूपमा सुपरिवेक्षण गरिएको, सुपरिवेक्षण गरिएको विद्यालय प्रतिशत र विज्ञ प्रयोग र प्राविधिक सहायताको प्रमाण हेरी।)			
४	विद्यालयमा वार्षिक कार्यतालिका विकास भए नभएको, वार्षिक शैक्षणिक योजना, एकाइ वा थिमगत योजना, दैनिक पाठयोजना बनाई कार्यान्वयन भए नभएको, सिकाइ उपलब्धि सुधार योजना/शिक्षण सुधार योजना (TIP) बनाई कार्यान्वयन भए नभएको अनुगमन गर्ने प्रणाली कार्यान्वयनमा रहेको छ। (परिपत्र, प्रमाण, सहजीकरणका अभिलेखका कार्य हेरी १ कार्यका लागि १ अङ्कका दरले ३ अङ्क दिने।)			✓
५	विद्यालयमा हुने कक्षा १ देखि ३ सम्मको सिकाइका लागि मूल्याङ्कन र कार्यसञ्चयिका तथा कक्षा ४ देखि १२ सम्म आन्तरिक र बाह्य मूल्याङ्कनको अवस्थालाई अवलोकन गरी पृष्ठपोषण प्रदान गर्ने गरिएको छ। (अवलोकन गरिएको, सोको प्रतिवेदन रहेको, सुधारका कार्य भएको भए हरेकका लागि १ अङ्कका दरले अङ्क गर्ने।)		✓	
६	शिक्षकले गर्ने कार्यमूलक अनुसन्धानको अवलोकन गर्ने, प्रतिवेदन अध्ययन गर्ने र आवश्यक पृष्ठपोषण दिने गरिएको छ। (परिपत्र, प्रमाण, सहजीकरण गरिएको, क्षमता विकास गरिएको, अभिलेख राखिएको हरेक कार्यका लागि १ अङ्कका दरले हेरी अङ्क गर्ने।)			✓
७	शिक्षकको क्षमता विकासका कार्य: कुल शिक्षक सङ्ख्या: २०२२/२३ यस आव २०८२/८३ तालिम प्राप्त सङ्ख्या: १०१ १०३ जना (स्थानीय तहको प्रयासमा कम्तीमा १ दिनसम्मका विभिन्न तालिम कम्तीमा ५० प्रतिशत र सोभन्दा बढी शिक्षकले प्राप्त गरेको भए ३ अङ्क, २५ प्रतिशतभन्दा बढीदेखि १० प्रतिशतभन्दा कम सहभागी भएमा २ अङ्क, २५ प्रतिशतभन्दा कम सहभागी भएमा १, कुनै कार्यक्रम नभएमा ० अङ्क।) (शतकाला स्कोर) स्थानीय तहको तालिम चलेको वा चल्न सक्ने सङ्ख्या गणना गर्ने।)		✓	
८	विव्यस, शिअस पदाधिकारीलाई समय समयमा गरिने अभिमुखीकरण तथा तालिम दिने गरिएको छ। विद्यालयगत सहभागिताको प्रतिशत ८४.५% कम्तीमा चालु वा गत शैक्षिक सत्र वा आवमा भए अभिलेख हेरी अङ्क गर्ने। चालु वा गत आव वा शैक्षिक सत्रमा कार्यक्रम नभएको भए ०, कार्यक्रम भई ५० प्रतिशतभन्दा कम विद्यालयबाट कम्तीमा १ जना सहभागी भएको भए १ अङ्क, ५०% देखि ९०%भन्दा कम विद्यालयका सहभागी भए २ अङ्क, ९०% र सोभन्दा बढी रहेमा ३ अङ्क दिने।)			✓

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
९	संस्थागत विद्यालयको अनुगमन र अभिलेखमा राख्ने काम भएको छ। (अभिलेख) योजना, अनुगमन प्रतिवेदन र पत्राचार निर्देशनका विषयमा हरेक कार्यका लागि १ अड्डका दरले गरिएको काम १. २. ३. नभएको				

सुपरिवेक्षण र पेसागत सहयोग विषयमा स्थानीय तहको भनाइ वा परीक्षकको टिपोट लेख्नुहोस्।

संस्थागत विद्यालय गार्डफाईलमा भर नभएको र सुदृढ र कार्य नभएको भएपनि समुदायिक विद्यालयमा अनुगमन सुपरिवेक्षण, अनुगमन शिथिल निर्माण, विज्ञ र व्यक्तिका गरी अनुगमन, तालिम, प्रत्येक वर्ष, पाठ्यपुस्तक, (वापसी (इन्टि) शिक्षा सुधार योजना, निरन्तर मूल्याङ्कन, कार्यमूल्याङ्कन, क्षमता/क्षमता विकास तालिम लागू भएताका पक्षमा केहि प्रयासहरु भएका छन् तर परीक्षण र प्रभावको तनका शक्तिशाली देखिने (यसमा योजनापछि प्रयास हुनु पर्छ।

खण्ड ६: समसामयिक विषयहरू

तल दिइएका समसामयिक विषयहरूमा स्थानीय तहको शिक्षा शाखाको कार्यसम्पादन स्तरको अवस्थालाई जनाउन तलको तालिकामा उपयुक्त कोठामा चिनो लगाउनुहोस्।

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
१	विपद् व्यवस्थापन र आकस्मिक व्यवस्थापनमा सम्बन्धित विद्यालयहरूमा समन्वय र सहजीकरण गरिएको छ। (परिपत्र, क्षमता विकास, समन्वयलागायत कार्यहरू भएमा हरेक कार्यको १ अड्डका दरले) गरिएको काम १. परिपत्र लक्ष जातकरी मात्र द्वाराइएको २. ३.			✓	
२	विद्यालयमा विपद् प्रतिकार्य योजना रहेको वा विद्यालय सुधार योजनामा यसलाई समावेश गरेको, (सुरक्षित, सिकाइमैत्री, हरित विद्यालय वातारण निर्माणको योजना कार्यान्वयनमा जस्ता कम्तीमा तीनअटा उदाहरण छन्।) प्रति कार्य १ अड्डका दरले				

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
	गरिएको काम १. सुरक्षित विद्यालय भवन र हात निलोण, सुधारकोष २. सुरक्षा र स्वास्थ्यको गहन र प्रत्येक तालिम ३. डिएम प्रतिकार्य योजना राखिएको	✓			
३	गैसबाट सञ्चालन हुने शिक्षासम्बन्धी काममा समन्वयको संयन्त्र बनाइएको छ र परिचालन र प्रभावकारिताको अनुगमन हुने गरेको छ। (यसका तीनओटा उदाहरण छन्।) प्रति कार्य १ अङ्क दरले गरिएको काम १. प्रिन्सिपल आफ्नै शैक्षिक र Room to २. Read र रचना प्रवर्धन र रचना ३. रचना प्रवर्धन		✓		
४	स्थानीय तहले विद्यालय शिक्षा, साक्षरताका क्षेत्रमा नवप्रवर्तनात्मक कामहरू गरेको छ। (यसका कम्तीमा तीनओटा उदाहरणहरू छन्।) (१ कामको १ अङ्क दरले ३ काम गर्दा ३ अङ्क कामहरू टिपोटमा लेखे।) गरिएको काम १. प्रयोगशाला खोल्ने शिक्षक द्वारा निर्माण, बितरण २. Collaborative Learning Environment ce ३. रचना प्रवर्धन गुणस्तर र रचना प्रवर्धन		✓		
५	गुणस्तरीय प्रारम्भिक बाल विकास शिक्षा तथा शिशु स्याहार सेवा आदिको व्यवस्थापनमा आवश्यक सहयोग पुऱ्याएको छ। (अभिलेख हेरी, कार्यक्रम हेरी हरेक कार्यको १ अङ्क दरले दिने) गरिएको काम १. एच सके लालि र शैक्षिक (शैक्षिक लालि र सके) २. एच सके लालि र शैक्षिक (११) ३. शिशु स्याहार केन्द्रको निर्माण व्यवस्थापन ११		✓		
६	स्थानीय तहमा रहेका कोविड कक्षाहरूको अनुगमन र नियमन भएको छ। (स्थानीय तहमा भण्डार (कोविड कक्षाहरूको अनुगमन र नियमन प्रति कार्य १ अङ्क दरले बढीमा ३ अङ्क दिने) गरिएको काम १. कोविड २. कोविड ३. कोविड				✓

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
७	<p>प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद्का कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने प्राविधिक शिक्षालय, निजी सम्बन्धन प्राप्त कलेज वा संस्था, प्रतिष्ठान, साझेदारीमा सञ्चालित कार्यक्रम र टेक्स कार्यक्रमको अनुगमन र सम्बन्धित निकायलाई पृष्ठपोषण पठाउने गरिएको छ।</p> <p>गरिएको काम</p> <ol style="list-style-type: none"> १. CLC मार्फत शीघ्र परीक्षण गराइएको। २. १ वटा विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन भएको। ३. 		✓		
८	<p>सामुदायिक अध्ययन केन्द्रहरूको सञ्चालन र नियमन हुने गरेको छ।</p> <p>गरिएको काम (३ वटा CLC सञ्चालन रहेछ)</p> <ol style="list-style-type: none"> १. अनुगमन गरिएको। २. अनुदान तथा रकबाको। ३. तालिम तथा प्रशिक्षण। 	✓			
९	<p>स्थानीय पुस्तकालय, वाचनालय, सूचना प्रविधि केन्द्रहरूको सञ्चालन र नियमन हुने गरेको छ।</p> <p>गरिएको काम</p> <ol style="list-style-type: none"> १. १ वटा विद्यालय र २ वटा वडा (वा.स.स.स.) २. सूचना प्रविधि केन्द्र (CLC) स्थापना। ३. 			✓	
१०	<p>साक्षरताका कार्यक्रम तथा साक्षरता अभियान सञ्चालन गरी निरक्षरता हटाउने कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ।</p> <p>गरिएको काम</p> <ol style="list-style-type: none"> १. CLC मार्फत विज्ञान साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन। २. ३. 			✓	
११	<p>विद्यालयबाहिर रहेका विद्यालय उमेरका बालबालिकाको अभिलेख तयार गरी आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ।</p>			✓	

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
१२	स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण र कार्यान्वयन भएको छ । [पाठ्यक्रम विकास तथा स्वीकृति भई मुद्रण भएको वा अलाइन प्रकाशन भई कार्यान्वयनमा रहेको भए ३ अङ्क, स्वीकृति भएको कार्यान्वयन हुन नोकी भए २ अङ्क, मस्यौदा वा प्रक्रियामा रहेको भए १ अङ्क, मस्यौदा गरिएको भए १, नभए ०]	✓			
१३	स्थानीय पाठ्यक्रममा आधारित सिकाइको लागि पाठ्यसामग्री (पाठ्यपुस्तक, शिक्षक स्रोत सामग्री वा अन्य सामग्री) विकास भई वितरण भएको छ । [अधिल्लो शैक्षिक सत्रमा भएको काम वा यस शैक्षिक सत्रमा भएको नयाँ तहको स्थानीय पाठ्यक्रममा आधारित पाठ्यपुस्तक कक्षा १-८ सबै मुद्रण गरी सबै विद्यार्थीमा वितरण भएको भए ३, सबै पाठ्यपुस्तक तयार भएको तर मुद्रण हुन नोकी वा आंशिक कक्षाको वितरण गरिएको भए २, मस्यौदा पाठ्यपुस्तक भए १, नभए ० अङ्क]	✓			
१४	मातृभाषाको माध्यमबाट सिकाइको लागि सामग्री विकास वा अनुकूलन भएको छ । [मातृभाषामा आधारित सिकाइ सहजीकरणको लागि मातृभाषामा वा नयाँ तहको मातृभाषामा स्थानीय तहबाट कुनै सामग्री विकास वा अनुकूलन भई मुद्रित वा विद्यार्थीमा प्रकाशन भई कार्यान्वयनमा रहेको ३ अङ्क, मुद्रित वा विद्यार्थीमा प्रकाशन भएको तर कार्यान्वयन हुन नोकी २ अङ्क, मस्यौदा वा प्रक्रिया रहेको भए १ अङ्क, केही नभएकोमा ० अङ्क]				✓
१५	मातृभाषामा आधारित बहुभाषिक शिक्षा कार्यान्वयनका लागि आवश्यक व्यवस्था भएको छ । [शिक्षक तालिम, विद्यार्थीमा अभ्यास लगायत। हरू कामका लागि १ अङ्क, दरले ३ अङ्क, नभए ०]				✓
१६	राष्ट्रपति रनिङ सिल्ड, स्थानीय तहद्वारा सञ्चालित खेलकुद कार्यक्रम र विद्यार्थीलाई जिल्ला, प्रदेश र राष्ट्रिय स्तरको कार्यक्रममा सहभागिता गराएको छ । [हरू खेलकुद आयोजना वा तहमा सहभागिता लगायतकोमा १ अङ्क, दरले ३ अङ्क, नभए ०]	✓			
१७	कार्यक्रम कार्यान्वयनबारे प्रदेश र केन्द्र सरकारका निकायबिच उचित सञ्चार र समन्वय कायम गरिएको छ । [स्थानीय तहका कर्मचारीको मूल्याङ्कन गरिसकेकोमा १ अङ्क, नभए ०]	✓			
	गरिएका काम १. <u>प्रज्ञाचार उपरि रहेको</u> २. <u>समन्वय र निरीक्षण मिला उपरि रहेको</u> ३. <u>खेलकुद विज्ञ र प्राध्यापक मिला उपरि रहेको</u>				

क्र.स.	विषय	कार्यान्वयनको अवस्था			
		(३)	(२)	(१)	(०)
१८	<p>स्थानीय तह, वडा तह र विद्यालय तहमा रहने शिक्षासम्बन्धी विभिन्न समितिहरू जातजाति, लिङ्ग, समुदाय इत्यादिका आधारमा समावेशी ढङ्गले निर्माण गरिएको छ।</p> <p>(स्थानीय तहका कर्मचारीले मूल्याङ्कन गरेबमोजिम)</p> <p>समितिहरू</p> <ol style="list-style-type: none"> १. वडा शिक्षा समिति २. गाउँ शिक्षा समिति ३. सामुदायिक शिक्षा केन्द्र व्यवस्थापन समिति 		✓		
१९	<p>उच्च शिक्षा प्रदायक निकाय: आफ्नो स्थानीय तहभित्र भएका विध्वविद्यालय, कलेज, शैक्षिक प्रतिष्ठान आदिसँग शिक्षा विकासमा सहकार्य गरिएको छ।*</p> <p>(स्थानीय तहका कर्मचारीले मूल्याङ्कन गरेबमोजिम)</p> <p>सहकार्य</p> <ol style="list-style-type: none"> १. उच्च शिक्षा प्रदायक संस्था नभएको २. ३. 				
२०	<p>आफ्नो स्थानीय तहभित्र भएका विध्वविद्यालय, कलेज, शैक्षिक प्रतिष्ठान शिक्षकको पेसागत विकासका लागि सहकार्य भएको छ।*</p> <p>(स्थानीय तहका कर्मचारीले मूल्याङ्कन गरेबमोजिम)</p> <p>पेसागत विकासका लागि भएका सहकार्य</p> <ol style="list-style-type: none"> १. नभएको २. ३. 				

माथिका विषयमा स्थानीय तहको भनाइ वा परीक्षकको टिपोट लेख्नुहोस्।

गाउँपालिकाको शिक्षाको समग्र समीक्षा केन्द्रहरू जस्तै विपदा व्यवस्थापन र प्रतिकारम घोषणा गर्ने तह तह शिक्षामा सहयोग, समन्वय, साक्षरता बालविकास, दूरनौप्रचारिक शिक्षा, प्राविधिक शिक्षा, स्थानीय जलसंचालनको निर्माण कार्यान्वयन अतिरिक्त शिक्षाकलाप संस्थाको व्यवस्थापनको योजना कार्यान्वयन र रैन शिक्षा सेवा सम्बन्धित समितिहरूको गठन र कार्यन्वयन क्षेत्रमा प्रयासहरू भएका छन तर प्रशावकारी कार्यान्वयनका लागि थप योजनावद्ध प्रयासहरू जरुरी देखिन्छ।

खण्ड ७: विद्यालय अवलोकनसम्बन्धी

विद्यालय: दुर्गाशक्ति प्राथमिक विद्यालय, दुर्गाशक्ति ठेगाना: भीमसेन राजा, ब.प्रा. १, रोस्ता

सञ्चालित कक्षा: १-१२

विद्यालयको अवलोकनका दिन देखिएको अवस्थाको आधारमा तलको रूजूसूचीमा चिनो लगाउनुहोस् ।

क्र.स.	विषय	अवस्था	
		छ	छैन
१	विद्यालयको वातावरणीय पक्ष		
	सञ्चालित कक्षाबमोजिम पर्याप्त कक्षाकोठा	✓	
	शौचालय(छात्र, छात्रा, अपाङ्गता भएका विद्याथीलाई पहुँचयोग्य)	✓	
	खानेपानी	✓	
	सरसफाइ	✓	
	पुस्तकालय	✓	
	प्रयोगशाला	✓	
	खेल मैदान	✓	
	दिवाखाजा बनाउने स्थानको पर्याप्तता	✓	
२	विद्यालयको व्यवस्थापकीय पक्ष		
	विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन र सक्रियता	✓	
	शिक्षक अभिभावक सङ्घ गठन र सक्रियता	✓	
	फोकल शिक्षक: लैङ्गिक, गुनासो सुनुवाइ आदि	✓	
	शिक्षकको हाजिरीमा नियमितता	✓	
	विद्यार्थी उपस्थितिमा नियमितता	✓	
	विद्यालय सुधार योजना र कार्यान्वयन	✓	
	सामाजिक परीक्षण र प्रतिवेदन	✓	
	लेखा परीक्षण र प्रतिवेदन	✓	
३	विद्यार्थी विवरण		
	विद्यार्थी सङ्ख्या आधारभूत तहमा नियमावलीले तोकेको अनुपातमा		
	विद्यार्थी सङ्ख्या आधारभूत तहमा नियमावलीले तोकेको अनुपातमा भन्दा कम छ तर स्थानीय तहको औसत भन्दा माथि	✓	
	भर्ना भएका विद्यार्थी सङ्ख्या		
	कक्षा १ ...२२....., कक्षा ३ ...२५....., कक्षा ५...२०....., कक्षा ७ २५.....		

क्र.स.	विषय	अवस्था	
		छ	छैन
	विद्यार्थी सङ्ख्या आधारभूत तहमा नियमावलीले तोकेको अनुपातमा भन्दा कम र स्थानीय तहको औसत भन्दा पनि कम		✓
	विद्यार्थी सङ्ख्या माध्यमिक तहमा नियमावलीले तोकेको अनुपातमा विद्यार्थी सङ्ख्या कक्षा ९१८....., कक्षा १०.....२०....., कक्षा ११.....१७..... कक्षा १२०७.....		✓
	विद्यार्थी भर्ना माध्यमिक तहमा नियमावलीले तोकेको अनुपातभन्दा कम छ तर स्थानीय तहको औसतभन्दा माथि	✓	
	विद्यार्थी भर्ना माध्यमिक तहमा नियमावलीले तोकेको अनुपातभन्दा कम र स्थानीय तहको औसतभन्दा पनि कम		✓
४	शिक्षक विवरण		
	नियमावलीले तोकेबमोजिमको दरबन्दी शिक्षक सङ्ख्या प्राथमिक तह: ...९..... निम्नमाध्यमिक तह: ...४..... माध्यमिक तह: ...८.....	✓	
	सबै शिक्षक न्यूनतम योग्यता पुगेका	✓	
	माथि तहमा कम्तीमा अङ्ग्रेजी, गणित र विज्ञानका शिक्षक	✓	
५	शिक्षण सिकाइ क्रियाकलाप		
	वार्षिक कार्यतालिका	✓	
	हरेक शिक्षकको विषयगत शैक्षणिक योजना	✓	
	शिक्षकको दैनिक पाठ योजना वा टिपोट	✓	
	शिक्षकले कक्षामा बिताउने समयको अभिलेख	✓	
	कक्षामा प्रदर्शित सामग्री		
	कक्षा १ देखि ३ सम्मको विद्यार्थीको कार्य सञ्चयिका	✓	
	कक्षा ४ देखि १२ सम्म प्रयोगात्मक तथा परियोजना कार्य तथा अभिलेख	✓	
६	विद्यालयको शैक्षिक उपलब्धि		
	कक्षा १२ को नतिजा: गत वर्षको औसतभन्दा माथि ग्रेडेड विद्यार्थी प्रतिशत: ४७.९४.....	✓	
	कक्षा १२ को नतिजा: प्रदेशको औसतभन्दा माथि		✓

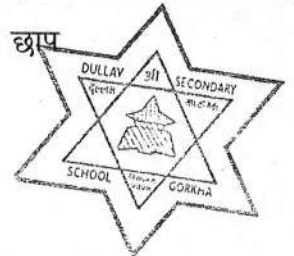
क्र.स.	विषय	अवस्था	
		छ	छैन
	ग्रेडेड विद्यार्थी प्रतिशत: ..६.९... प्रतिशत... प्रदेशको (२७.५४% विद्यालयको)		
	कक्षा १० को नतिजा: गत वर्षको औसतभन्दा माथि ग्रेडेड विद्यार्थी प्रतिशत: ..६७.१%..... (राष्ट्रिय ६९.०९ प्रतिशत)	✓	
	कक्षा १० को नतिजा: प्रदेशको औसतभन्दा माथि ग्रेडेड विद्यार्थी प्रतिशत: ..४९.९७.१%..... प्रदेशको (६७% विद्यालयको)	✓	
	कक्षा ८ को नतिजा: गत वर्षको भन्दा माथि ग्रेडेड विद्यार्थी प्रतिशत: ..९०%.....	✓	

विद्यालयका प्रअ तथा शिक्षकको यस विषयमा भनाइ वा परीक्षकको टिपोट लेखुहोस्। (विद्यालयको शिक्षा सेवा प्रवाहमा स्थानीय तहबाट भएको प्रयत्न र उपलब्धिको समीक्षा गर्ने प्रयोजन)

प्रअ पालीकावार, प्रिन्सिपल, शिक्षक, बालबालिकाको क्षमता तथा प्रतिभा प्रवर्द्धन, अत्रारकला, ऐतिह्यी जाड वितरण, परीक्षा शुल्काङ्कका लागि आवश्यक सचेतनी, धानकृती, नमुना विद्यालय भवन र प्रयोगशाला निर्माण लगायत क्षेत्रमा गाउँपालिकाबाट सहयोग प्राप्त भएको विद्यालयको आर्थिक सुधारका लागि रारण, तदारूपता नदेखाइएको (लेखापरिष्कार केन्द्रको अभिभावक सचेतनी) शर्ष प्रवृत्तमान सुधारका कार्यमा सहयोग गर्न थारहे।

परीक्षक प्रवृत्तमान गाउँपालिका विद्यालयमा स्थानीय तहबाट हुने सेवा प्रवाह व सहयोग वा रहेको हेरिन्छ। विद्यालयको लेखा व्यवस्थापन, प्रधानाध्यापक भर्षर परिवर्तन भर्षर र आर्थिक सुधारका लागि कार्यालयको कार्यान्वयन गर्न उपयुक्त लेखा कर्मचारीको तारे भर्षर मज निम्ति थारहे। प्रधानाध्यापकलाई स्थानीय तहबाट सहयोग ररभर उपलब्ध थारहे। विद्यालयको उच्च गुणस्तर आभारको तारे थारहे हुने थारहे।

विद्यालयको छाप

दस्तखत.....

प्रधानाध्यापकको नाम थर: सीता विष्ट अधिकारी

मिति: ..२०८२।१२।१९

सीता विष्ट अधिकारी
प्रधानाध्यापक

खण्ड: ८ स्थानीय तहको शैक्षिक उपलब्धिको विश्लेषण

यस खण्डमा परीक्षकले आवश्यक सूचना सङ्कलन गरी स्थानीय तहको वर्तमान शैक्षिक अवस्थाको सारांश तयार गर्नुहोस्। यसका लागि देहायका विषयहरू समेटनुहोस्। शैक्षिक अवस्था विश्लेषण गर्दा उपलब्ध भएमा अघिल्लो समय सीमाको बेन्चमार्क बनाई तुलना गर्ने र सुविधाविहीन समूहले हासिल गरेका उपलब्धिलाई विशेष ध्यानमा राखेर अलगगै विश्लेषण गर्नुहोस्।

- प्रारम्भिक बाल विकास तथा शिक्षाको अनुभवसहित कक्षा १ मा भर्ना दर: **९९.७४ (७९)**
- प्रारम्भिक बाल विकास तथा शिक्षामा खुद भर्ना दर **८०%**
- स्थानीय तहको खुद भर्नादर विगत दुई वर्षको

कक्षा १को भर्ना दर **८१.२/२ ८२.०**

कक्षा कक्षा १-५ को खुद भर्नादर **६६.६% र ५७%**

कक्षा ६-८ को खुद भर्नादर **९६.९% र ९६.९%**

कक्षा १-८ को खुद भर्नादर **९२% र ९६%**

कक्षा ९-१० को खुद भर्नादर **७१.२% र ७७%**

कक्षा ९-१२ को खुद भर्नादर **२०.४% र ६०%**

• कक्षा ८ को उत्तीर्ण (ग्रेडेड) दर **४०.९% र ४८%**

• एसइइको औसत उत्तीर्ण (ग्रेडेड) दर **२४.९% र ७२%**

• कक्षा १२ को औसत उत्तीर्ण (ग्रेडेड) दर **४४.२% र ५९.२%**

• कक्षा १ मा कक्षा दोहोर्‍याउने दर **दुई वर्ष दोहोर्‍याउने दर २०% र २५%**

• कक्षा ८, १० र १२ को टिकाउ दर (Survival Rate)

कक्षा ८ २ वर्षको: **९८.२२% र ९७.२४%**
 कक्षा १० २ वर्षको: **९६.७४% र ९५.६८%**

कक्षा १२को उपलब्ध दर नसकेको ।

शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र, सानोठिमी, भक्तपुर

खण्ड ९: कार्यसम्पादन परीक्षणको विषयमा राखिएका भनाइ वा धारणा वा सुझावहरू

(यसमा बुँदागत रूपमा स्पष्ट हुने गरी व्यक्त भएका धारणालाई रोहवरमा संश्लेषण गर्ने र सम्बन्धितलाई हस्ताक्षर गराउनुहोस्।)

स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरू, नगर/गाउँ शिक्षा समितिका पदाधिकारी, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/लेखा हेर्ने कर्मचारी/शिक्षा हेर्ने कर्मचारी, उपलब्ध अन्य सरोकारवालाको भनाइ वा धारणा (जस्तै प्रधानाध्यापक, विव्यस अध्यक्ष, स्थानीय बुद्धिजीवी तथा समाजसेवी आदि)। स्थानीय तहबाट भएका थप कर्षहरू भए उल्लेख गर्नुहोस्।

१) शिक्षक प्रतिक्रिया :-

- शिक्षकहरूको दृष्टमा विषयगत शिक्षक तालिमको आवश्यकता जतिर मात्रा पढ्न पाउने
- भन्दा राम्रो क्यालेण्डर वितरण गर्ने र निर्धारित समयमा नै कार्यक्रम सम्पन्न गर्नुपर्ने
- शिक्षकको दृष्टमा विद्यालय, प्रविधि सँजी तालिम कार्यक्रमको व्यवस्था गरिनुपर्दछ।
- स्थानीय पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तको कार्यन्वयन गर्न तालिम समितिहरूको व्यवस्था
- कक्षा अनुगमन र प्रदर्शनका पत्रादि हुनुपर्दछ।

२) शिक्षा शाखा प्रमुख :-

- शिक्षा शाखा र प्रादेशिक कार्यालयको हुने गरी एक भएकैले कार्य सम्पादनका क्रममा रूझो।
- कार्यवाहीको आधारमा प्रादेशिक तहबाटै थप प्रश्न कार्य सम्पादनको स्तरमा वनाउन शक्ति।
- कार्यालयको भौतिक संरचना कमजोर हुदा अभिलेख व्यवस्थित पठाउन र सुरक्षा वनाउन शक्ति रहेको।
- अतिरिक्त समयमा समेत कार्य गर्नुपर्ने भएकोले शतावलीको व्यवस्था हुन सकेको सम्पादनमा थप समस्याका साथ व्यवहार शक्ति।
- कार्य सम्पादनमा प्रेरणा रैन कानून, विनियम, कार्यविधिलाई तबै भएता तबै जान्नु र सम्पादन गर्ने तर्क विरोध ध्यान पुऱ्याइएको छ।

परीक्षणका क्रममा स्थानीय तहको छलफलमा सहभागी पदाधिकारी

क्र.स.	नाम थर	कार्यालय	पदाधिकारी/भूमिका	दस्तखत
१	लोक प्रसाद वन्जरा	सिम्सेनथापा गाउँपालिका	उपप्रमुख	
२	अमृता देवी भट्ट (पत्नी)	"	उपाध्यक्ष	
३	चित्र बहादुर अधिकारी	"	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	
४	यान बहादुर नेपाली	"	शिक्षा शाखा प्रमुख	(यान बहादुर)
५	नारायण श्रेष्ठ	"	सूचना अधिकारी	
६	शिव प्रसाद वैडाल	"	लेखा अधिकृत	
७	रुल बहादुर आर्जे	"	प्रशासन अधिकृत	
८	सुख प्रसाद धिताल	"	प्रशासन शाखा प्रमुख	
९	अक्षरज खनाल	"	स्वास्थ्य अधिकृत	
१०	लोकेश्वर ठुङ्गाना	"	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	
११	प्रदिप भट्ट	"	न्यायिक सहायक	
(१२)	रजनी भण्डारी	"	वन वतावरण शाखा प्रमुख	
(१३)	प्रमिला ठकाल	"	सहायक शिक्षा अधिकृत	

स्थानीय तहको विवरण प्रमाणित गर्ने (शिक्षा हेर्ने)

दस्तखत: यान बहादुर नेपाली

नाम थर: यान बहादुर नेपाली

पद: शिक्षा अधिकृत (आर्जे)

मिति: २०८२/१२/२१

स्थानीय तहको छाप

परीक्षकको सारांश प्रतिवेदन

देहायका विषयसमेत खुल्ने गरी परीक्षकले स्थलगत रूपमा परीक्षणका सबै कार्यक्रम सकिएपछि प्रतिवेदन तयार पारी समष्टिगत प्रतिवेदनसहित सात दिन भित्रमा शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्रमा बुझाउनुहोस।

१. समग्र परीक्षणको विधि र प्रक्रिया

- परीक्षणको उद्देश्य, शक्ति र उपलब्धताका तौरमा गा.पा. अध्यक्ष, उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकी अधिकृत जनसमितिसदस्य लगायत कर्मचारी विच छलफल सहितको पारस्परिक बैठकको आयोजना सेवा प्रवाहका लागि भए गोरका कार्यक्रम, योजना नीति, प्रकृया र अभिलेख एवं दस्तावेज अवलोकन
- रोकथामका लागि, पदाधिकारीसमूह हुनु सँग अन्तरक्रिया, छलफल, रायसुझाव तथा प्रतिष्ठित सफलता र अभिलेखिकरण।
- शिक्षा शाखाको उपलब्ध अभिलेख, विवरण, सूचना, तथ्याङ्क र मुद्रित सामग्रीको अवलोकन।
- सेवा प्रवाह गरिरहेको विद्यालयको अवलोकन, तथ्याङ्क रिकार्ड, अभिलेख अध्ययन र निरीक्षण।
- रिकार्डको सूचकहरूको अवस्था पहिचान र परिभाषात्मक र गुणात्मक तथ्याङ्क विश्लेषण र लेखन।
- प्रतिवेदन लेखन र सुझाव प्रस्तुतिकरण।
- प्रतिवेदनको सुझाव प्राप्तो निष्कर्ष सहितको प्रतिवेदन गाउँपालिकाको समितिको बैठकमा जानकारी सहित हस्तान्तरण हुने।

२. परीक्षणका मुख्य प्राप्तिहरू

- १) सेवा प्रवाहका लागि गाउँ शिक्षा नीति, योजना निर्माण र आवश्यक ऐन नियम र कार्यविधि बतार्नु कुन
- २) शिक्षा शाखाको उपलब्धता, कर्मचारी व्यवस्था, कार्य विवरण सहित कृपया परिचालन गरिरहेको।
- ३) पारस्परिक बैठकको आयोजना प्रशासकीय भवन निर्माण गर्नु सेवा प्रवाह प्रभावकारी व्यवहार बनाइरहेको।
- ४) प्रभावकारी सेवा प्रवाहका लागि विभिन्न कार्यविधिहरू र समितिहरू निर्माण गरिरहेको।
- ५) शिक्षा शाखा र विद्यालय विचको सम्बन्ध र सम्पर्क प्रभावकारी रहेको।
- ६) शैक्षिक तथ्याङ्क EMIS प्रविधि र व्यवस्थापन गर्ने विद्यालयलाई सक्रिय बनाइरहेको र प्रयोग गरिरहेको।
- ७) विद्यालयमा प्रवाह हुने बजेट र कार्यक्रमहरूलाई EMISबाट प्राप्त तथ्याङ्कका आधारमा मापदण्ड बनाई विवरण गरिएको।
- ८) विद्यालयका प्रशासक र शैक्षिक प्रमुख र प्रमुख कर्मचारी व्यवस्थापन बनाउन शिक्षा शाखाबाट प्रभावकारी नियन्त्रण, निर्देशन र समन्वय गरीरहेको।
- ९) समग्र नीतिना प्रकाशित गरी उत्कृष्टताको सम्पादन र उपलब्धि हासिल गर्ने विद्यालय शिक्षक र विद्यालयलाई प्रोत्साहन र सुरक्षाको व्यवस्था गरिरहेको।
- १०) ऐसीय र प्रदेश शिक्षा ऐन नियम र नीति र निर्देशिकाको तालिमको मापदण्ड अनुसारका कार्यक्रमहरूमा सम्पुर्ण अनुसरणको र्वन गरिरहेको।
- ११) विद्यालयको भौतिक सुधार, वातावरणीय सुधार, बालमैत्री कक्षा व्यवस्थापन, सूचना प्रविधिको पहुँच र विस्तारमा उल्लेख्य सहयोग र बृद्धि गरिरहेको।
- १२) सुदृढता, सिकाइ उपलब्धि दृष्टि र पहुँचको व्यवस्था शारिरीक र सौख्य भाग उच्च रहेको।
- १३) रोकथामका साथै कर्मचारीहरूको संस्थागत शैक्षिक गुणस्तर सुधार, पारस्परिक वातावरण शिक्षक प्रशासन सहयोग, भौतिक सुधार योशै सूचना प्रविधिको ज्ञान र क्षमता शिक्षणमा उल्लेख्य योगदान भएका।

३. स्थानीय तहको कार्यसम्पादन परीक्षणको प्राप्ति र विद्यालय अनुगमनविचको तादम्यता

- ① गाउँ शिक्षा योजना र शिक्षा नीतिको आधारमा निर्धारित कार्यक्रमहरूको आधारमा नै अनुगमन गरिएको विद्यालयमा कार्यक्रम र वज्र प्रवाह गरेको देखिनेछ।
- ② विद्यालयले निर्माण गरेको विद्यालय सुधार योजना (SMP) लाई कार्यात्मक रूपमा गाउँ शिक्षा योजनामा रहेका कार्यक्रमहरू विच एकता रहेको।
- ③ विद्यालयका माग र आवश्यकताका आधारमा अनुदान र कार्यक्रमहरू उपलब्ध हुने गरेको।
- ④ विद्यालयको वार्षिक कार्ययोजना (कमलेटर) गाउँपालिकाको वार्षिक ब्यालेटर र तादम्य हुने गरी निर्माण र कार्यालयन भएको।

४. परीक्षकको सुझाव

- ① गाउँपालिकाको स्वीकृत शिक्षा रैन नीति योजना र कार्यक्रमलाई वेवसायमा अपलोड गरी पारदर्शक रूपमा तालिम गरिनु पर्नेछ।
- ② रैन नियम कार्याविधिमा कार्यन्वयन कालांतरै बाडिन्छ र समितिलाई प्रभावकारी बनाईन र योजना सहित सम्पादन कार्यको अग्रिमलेख व्यवहार गरि राख्ने।
- ③ विद्यार्थी नतिजा विश्लेषण गरी पढ्न पाउन सुधारका लागि योजना बनाई कार्यन्वयन गर्नु पर्ने।
- ④ सामुदायिक विद्यालयको रूपमा व्यवस्थापन र अग्रिमलेख र रक्षणका लागि रचना निर्माण गर्नु पर्ने।
- ⑤ विद्यार्थी संख्या बढ्ने छुट्टै गरेका र विद्यालयमा विद्यार्थी घण न्यून देखिएको हो माध्यमिक विद्यालयलाई मात्र गरी वृत्त स्कुल आधारमा (Big-School, A.P.Teach) लाई कार्यालयन गर्नु पर्ने र साधनको क्षतिकुम गर्न सहयोग पुग्न सक्छ।
- ⑥ स्थानीय पाठ्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाईन प्रवोधिकरण गर्ने साथै प्राविधि मैत्री बान रीपुः को कार्यान्वयन गर्ने बाँकी छुट्टै योजना → → →

परीक्षकले प्रमाणित गर्नुहोस।

दस्तखत

परीक्षकको नाम थर: गुरु पुराण पाँडेल

अनुभव। पूर्व आवद्धता: स्वीनित्त ह्यलान्चिक शिक्षा सेवालय

मिति: २०८२/०२/२९

मोबाइल नं. ९८६०९०६२८०

इमेल: guru.pandey21@gmail.com

विशेष टिपोट

- ७५) विद्यालय भर्ना गर्ने वैश्विक क्यालेण्डर र विषयगत तालिमको प्रवन्ध गरेर मात्र नभई सत्र सुरु गर्दा सकारत्मक संदेश प्रवाह हुने।
- ७६) शिक्षाका कार्यक्रमहरूलाई सबै विद्यालय, अभिभावक र शैक्षिकवालाहरूले अध्ययन गर्न, देख्न र जानकार्यै बिन सहज हुनेगरी डिजिटल सूचना प्रविधि र पालिकाको छुट्टै क्रियवृत्त मार्फत प्रसारण गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्ने।
- ७७) शिक्षा अख्तियारको कार्यक्रम वढी भर्खरै थप जनशक्तिको व्यवस्थापन गरिनुपर्ने।
- ७८) शिक्षा अख्तियारलाई भौतिक तथा प्राविधिक साधन स्रोत सम्पन्न बनाउन सार्थक ब्रिडजिङ्ग व्यवस्थापनमा सुधारगति ल्याउनु र सम्पन्न हुने सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी र प्रभावकारी बनाउन थप प्रयास गरिनु पर्दछ।
- ७९) शिक्षाका कार्यक्रम र नीति र योजनालाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने शक्ति उपरि केन्द्रको व्यवस्था र कार्यक्रमहरू निर्धारण गरिनु पर्दछ।
- ८०) शैक्षिक सुधारका लागि अर्कजित वेबद भन्दासकस पालिकाका प्रमुख, उप प्रमुख, प्रशासकीय प्रमुख लगायत जिम्मेवार अधिकृतहरूको उपस्थितिमा हुनार्थ सुन्ने र सुधारका पहल गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइनु पर्दछ।
- ८१) पढन पाउनको दृढास्तर अभिवृद्धि गर्ने, कक्षा आवबोद्धर, विद्यालय अनुवासन कार्यक्रमहरूलाई प्रभावकारी बनाउन र विश्व समुहवार अनुवासन र प्रवर्धोपयोग गर्ने व्यवस्था भिद्याउने।

